PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VI ЧЕРВЕНЬ — JUNE, 1965. ЧИСЛО 6

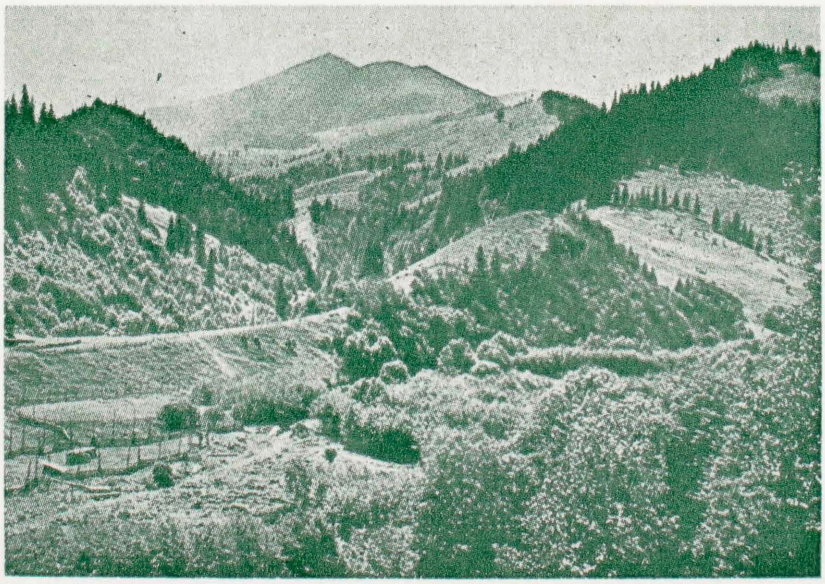

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК VI
Ч. 6

ЧЕРВЕНЬ, 1965
Виходить раз у місяць
Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Тоня Горохович, др. Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

JUNE, 1965
Monthly Publication
VOL. VI
No. 6

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee

Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці — Гори Карпати: Вид з гори Джемброні на Чорногору.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Є. Будницька — Неспокій 1
Стоїмо перед іспитом 1
Проф. Н. Полонська-Василенко — Становище жінки за Княжої Доби 2
С. Стечишин — Відзначення за довголітню працю 4
„К. С." — Два суперечні погляди 5
В. Ніньовський — Дитина маляр 6
Жіночий Комітет — На нивах культурної діяльності 9
Лада Горлиця — Шукачі волі 10
Вол. Русальський — Сонячні дзвони 11
Іван В. Іванишин — Запізно свиснув 13
Making the Most of Your Life 15
З'їзд Союзу Українок Канади 19
Олександра Паліенко — До редакторки... 20
Людмила Скирда — Справедливість 20
Відділ для дітей 21
Громадська і родинна хроніка 22
Річні звіти 25
О. Семчук — Народня вишивка 31
Ольга Гавриш — Святкуємо п'ятиріччя „Променя" 32
Домашнє господарство 33

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані С. Троян — Чиливек, Б. К. — 2
Пані Марія Богдан — Венкувер — 1
Пані А. Бойко — Торонто 1, раніше 1, разом — 2
Пані М. Білоус — Давфин 1, раніше 1, разом — 2
Пані А. Конічковська — Содбори, Онт. — 1
Пані М. Маленька — Стінен, Саск. — 1
Пані Соня Пелех — Вінніпеґ — 2
Пані Н. Л. Когуська — Вінніпеґ — 1
Пані Є. Ганчарик — Кенора, Онт. — 1

ВИКАЗ ЮВІЛЕЙНИХ ПОЖЕРТВ

Відділ ім. Лесі Українки — Давфин, Ман. — $25.00
Відділ ім. Л. Українки — Гемилтон, Онт. — 10.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Саскатун, Саск. — 10.00
Пані А. Шевчишин — Едмонтон — 10.00
Пані Марія Музика — Вегревил, Алта. — 10.00
Пані Йосефина Чепесюк — Форт Вілліям, Онт. — 10.00
Пані З. Ситник — Давфин, Ман., на невянучий вінок бл. п. Ц. Кравчук — 10.00
Відділ ім. Олени Пчілки — Йорктон, Саск. — 10.00
Відділ ім. С. Русової — Торонто, Онт. — 5.00
З похорону бл. п. С. Скорупського — Транскона, збірку доручив о. Ярмус — 5.00
Із збірки на 25-літньому ювілею подружжя Йосифа і Катерини Швець — Гронлид, Саск. — 5.00
Пані Анна Балан — Давнсвю, Онт. — 5.00
Пані Е. Таборовська — Торонто — 5.00
Пані Анна Полович — Ватсон, Саск. у память мами бл. п. К. Сакундяк — 5.00
Пані С. Мендик — Форт Вілліям, Онт. — 5.00
Пані К. Сакалюк — Торонто — 5.00
Пан С. Мриглод — Калмар, Алта. — 5.00
Пані Т. Шнайдрук — Порт Кредит, Онт. — 3.00
Пані Марія Демчук — Давфин, Ман. — 3.00
Пані Анна Стасів — Форт Вілліям, Онт. — 3.00
Пані О. Ґанчарик — Торонто — 2.50
Пані Марцеля Ґулька — Ватерфорд, Онт. — 2.00
Пані Марія Редчук — Монтреал — 2.00
Пані К. Боярчук — Норт Сорей, Б. К. — 2.00

По $1.50: С. Журавецька — Де Па, Ман., Г. Веньгер — Виндзор, Онт., Анна Василик — Едмонтон, В. Несміла — Вернон, Б. К.

По $1.00: П. Ткаченкс — Бімсвил, Онт., Валентина Єрмоленко — Міннеаполіс, Минн., М. Запаринюк — Віль Ст. Ленард, Кве., Мирослава Скасків — Вашингтон.

По 50 ц.: Г. Фодчук — Вегревил, Алта., Марія Данько — Скарборо, Онт., Іван Данилевич — Ватерфорд. Онт.

ПОПРАВКА

У виказі ювілейних пожертв в числі з м. травня з технічних причин були вміщені між жертводавцями .50 ц. **Має бути в категорії жертводавців по $1.50.** Імена їх: Даруся Пасічник, С. Залозецька, Д. Максимич, М. Гомонко, Анна Рудницька, М. Мельничук, А. Ткаченко, Оксана Фестрига, Р. Кавулич, М. Паліщук, (добр.) Є. Труфин, П. Архутич.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VI ЧЕРВЕНЬ, 1965 Ч. 6

Стоїмо перед іспитом

В попереднім числі нашого журнала була згадка, що Комітет Українців Канади звернувся з закликом до українських студентів, щоб робили вчасні записи на українську мову в державних школах. Цей заклик само-собою, розуміється на часі й є дуже важливими, особливо тепер, після деяких подій.

Після наших заяв перед Королівською Комісією Двомовності і Двокультурності, в яких ми виявили нашу опінію на питання двомовності в Канаді, домагаючись більших привілеїв в навчанні матірної мови наших дітей в державних школах, після переговорів з деякими чинниками департаментів освіти, ми поставили себе перед фактом, який сам за себе скаже більше, ніж домагання провідних кол нашого суспільства, а це — скільки студентів запишеться на українську мову в державних школах?

В нашім українськім життю деякі наші власні вчинки і події обертаються проти нас і свідчать про нашу розгубленість та дизоріентацію. Провідне суспільство привикло говорити в імені „мас", репрезентувати ті маси, замість того, щоб наперед приготовити ґрунт, зробити засів для певної справи і щойно тоді збирати жниво. Ніхто не може збирати жниво, не сіявши.

Чи зробили ми достаточний засів на полі українського шкільництва, бодай початкового, яке мало б бути підготовчим до студій в державних школах? Чи українські родини з шкільними дітьми сформували опінію про навчання своїх дітей української мови? Бо в часі переслухання Королівської Комісії в справах Двокультурності і Двомовності, дехто з провідників висунув таку думку, що французька мова може бути на перешкоді українським дітям в навчанні їх рідної. Такий аргумент страшний для нас. Він свідчив би про байдужість української родини до навчання української мови своїх дітей. І чи так воно справді є? А коли так, то це свідоцтво, що ми не приготовили ґрунту під засів, що ми поставили себе перед питанням, на яке треба дати відповідь.

Отже стаємо перед іспитом нашого українства й його майбутності в Канаді. Це тривожне питання хвилює сьогодні нас всіх. Бо коли в початкових роках ми не мали аж великого числа шкільної молоді (маємо на увазі публичні школи), то можна було це оправдати, що початки завжди бувають наполовину успішні. Однак приходить час, коли початки перестають бути початками, коли справа починає прибирати ширші форми, а особливо після подій двох останніх років, ми примушені зустрітись з дійсністю.

Наше слово в цій справі повертаємо до української родини, до батьків. Лише вони одні можуть сьогодні відповісти на ті питання і вирішити їх в користь своїх дітей, свого суспільства і свого народу. Немає українського батька, матері, які би не хотіли, щоб їх діти володіли рідною мовою, навчались її. Це їх справа й хочемо вірити, що вони знайдуть на неї найкращу відповідь.

Хай же в цім році, як в публичних державних школах в провінціях, так і в університетах у Канаді у відділах Славістичних студій, заясніють імена багатьох українських студентів, які плече в плече з провідними колами українського суспільства попрямують до розвитку української культури, а враз з нею до здорового і творчого суспільства.

Є. Будницька

Неспокій

Мені з дитинства зичили удачу
Мої, без міри щедрі вчителі,
Надію в душу кинули дитячу,
Що путнє щось зроблю я на землі.
І я без краю все чогось шукала
В суцвіттях барв, у шелесті книжок,
В сплетіннях креслень, в голосі металя,
У леті мрій, у райдузі думок.
І радісна, схвильована, тремтлива,
Я завжди йшла на владний поклик мрій,
Щоб не чекало — будні, сяйво, диво,
Чи біль невдач, чи впертих прагнень рій,
Я не знайшла, бо зовсім не шукала,
Легких удач солодкого життя,
Щаслива тим, що все мені замало
Ясних зірок, надхнення, каяття.
Падіння й злети, радощі й тривоги,
Любов і злість, тепло людських сердець...
Лежить сувій далекої дороги
І хай не скоро буде їй кінець.

(„Вітчизна")

Проф. Д-р. Н. Полонська-Василенко

Становище жінки за княжої доби

З окремих розпорошених вісток джерел можна уявити собі картину становища жінки за княжу добу. Треба казати, що деякі джерела навіть давніших часів малюють нам українську жінку в ореолі чеснот. Так в VI столітті Маврикій, один з найдавніших письменників, що писав про східніх словян, констатував: „їхні жінки чесні над людську можливість, так що більшість з них не уважаючи можливим пережити смерть чоловіка, добровільно задушують себе".

Староруське право визнавало жінку рівноцінною чоловікові; в час розпаду родового устрою жінка стає на друге місце за своїм чоловіком, і після смерти його вона робиться головою родини. З історії Ігоря і ще більше Ольги, бачимо, що жінки дійсно користалися в часі, коли тільки зароджувалася держава, значними правами. Жінки через своїх представників брали участь в підписанні договору Ігоря. Ольга протягом 20 років правила Державою. За життя Ігоря вона володіла Вишгородом, як окремою землевласністю, чи як уділом.

Дальша історія XI-XIII століть показу нам ряд прикладів, коли жінка-княгиня виступає як рівноправна подруга свого чоловіка; чарівному образу Евфросінії Ярославни, що „плакала на міській стіні" по свойому ладі, князю Ігорю, „Слово о полку Ігореві" протиставляє інший образ брата Ігоря, князя „буй тура" Всеволода, що пішов в похід з Ігорем, і забув про княжу честь, багатство, батьківський золотий престол в Чернігові, за своєї милої хоть, красния Глібовни звичаї і обичаї" — тут любов та ласка дружини поставлено, як найвище благо життя, від якого відмовився Всеволод, задля патріотичного подвигу-боротьби з половцями.

Не лише вірними дружинами „ладами" малює літопис княгинь: вони виступали як радниці чоловіків; так напр. під час боротьби з Ростиславичами Смоленськими Святослав Всеволодович, великий князь Київський „обдумав цю справу в секреті від бояр, з княгинею лише й улюбленцем своїм Кочкарем"[1]). Володимир Василькович Волинський, під час своєї хвороби, вислав жінку для переговорів з Конрадом Мазовецьким: „піди, поговори з ним і відправ — нехай собі іде"[2]). Було чимало випадків, коли княгині виступали самостійно в важливих справах: вище згадано вдову Всеволода, великого князя Київського, яка року 1097 полагоджувала справу з Володимиром Мономахом і врятувала Київ від війни. Княгиня, жінка Святослава Ольговича Рильського, заприсягла бояр затаїти смерть свого чоловіка в 1186 р., щоб не захопив престолу ворожий претендент на престол, Святополк Всеволодович — поки приїхав її син[3]). В іншому, новому освітленні вимальовується трагічний епізод боротьби між Ольгою, дружиною Ярослава Осмомисла та Настасією Чагровою. То не була лише романічна подія, не було захоплення Ярослава лише красою Настас'ї; обидві жінки були зв'язані з певними політичними групами бояр; в оточенні бояр, що підтримували її. Ольга року 1170 покинула Галич і подалася до Польщі; лише після того, як Настас'ю було спалено, вона повернулася з боярами до Галича[4]).

Не самі княгині палко ангажувалися в політичні справи: в 1232 році, під час боротьби між Данилом та Угорщиною за Галичину замок Ярослав піддався уграм; літописець відкриває причину цього: теща воєводи Ярослава, Давида Вишатича, вдова Нізділа, належала до угорської партії і переконала зятя, що він не в стані робити опір угорським військам і він послухав її[5]). Цей випадок яскраво свідчить, який вплив могли мати жінки в політиці.

Дуже важливе значення мало те, що жінки-княгині діставали навіть за життя своїх чоловіків окремі володіння-уділи: так року 1187 князь Білогородський (згодом вел. князь Київський) Рюрик під час одруження сина свого Ростислава з Верхуславою Всеволодовною, дав їй місто Брагин. Це надання нагадує нам аналогічний факт надання Ігорем своїй дружині Ользі міста Вишгорода, хоч дві події поділяє віддаль більш 200 років. До цього можна додати надання князем Волинським Володимиром Васильковичем заповітом дружині його „город Кобринь" с людьми, и с данею: како при мені даяли, тако и по мне ать дають княгині моєй" — року 1288[6]). Можливо, були й інші факти, аналогічного роду. На це вказує байдужість тону літо-

[1]) М. С. Грушевський, Історія України-Руси, III, Нью-Йорк, 1955. Ст. 229.

[2]) Там же, т. III. ст. 381.

[3]) М. Грушевський, Історія України-Руси, т. III. 382; В. Пашуто. Очерки по истории Галицько-Волынськой Руси, Академія Наук СССР, 1950; ст. 143.

[4]) М. Грушевський, там же, ст. 381.

[5]) М. Грушевський, там же, т. III, ст. 382; В. Пашуто, там же ст. 143.

[6]) М. Грушевський, там же, т. III. стор. 383.

пису, який нотує ці надання не підкреслюючи винятковости їх. Володіння цими наділами вимагало від жінок хисту, досвіду, вміння управляти великими округами.

Як зазначає літопис, шлюби на Україні-Русі дуже часто відбувалися тоді, коли наречені не вийшли з дитячого віку. Звичайно, це частіше бувало в князівських родинах, де шлюби викликалися дипломатичними причинами; напр., князівна Верхуслава, яку згадувалося, мала лише 8 років, коли її відправили батьки з Суздаля: і „плакася по ней отець и мати, занеже бѣ мила има и млада, суши осми лѣт", писав літопис. Але і серед боярства бували шлюби неповнолітніх. Не зважаючи на це в церковній уставі Ярослава вважалося за злочин, якщо батьки силоміць видають доньку, або оженять сина проти їх волі, або навпаки — не видадуть по їх волі, й дитина з розпуки „что створить над собою". Важливе те, що в свідомості з'явилася вже думка про право дітей порядкувати самим своєю долею. Проте, це ще залишалося в теорії, а на практиці вибором чоловіка та жінки переважно керували батьки. Цікаво, що в заповіті Володимир Василькович Волинський, року 1288 наказував своєму наступникоку Мстиславу, щоб він не кривдив його жінки і доньки (яку він всиновив): „не отдать ее неволею ни за когоже, но кде будеть княгинѣ моей любо, тутоть ю дати" — не самій дівчині, а матери[7]).

В момент одруження дівчина виходила з-під опіки батьків. Як загальне правило, батьки повинні були виділити їй „посаг" — придане, яке до її смерти залишалося в її повному володінні і не сполучалося з майном її чоловіка. Навпаки, чоловік повинен був дати їй щось з свого майна, те, що пізніш називалося „віно", і ця частина — „юже муж вдасть" — приєднувалася до посагу і теж до самої смерти залишалася в повному володінні жінки. Цілком природно, що матеріяльна незалежність відповідала незалежності моральній. Жінка за давноруським правом не підлягала опіці чоловіка, а зберігала право розпорядження майном. Перед законом жінка була рівноправна з чоловіком, за убивство жінки злочинець ніс таку ж відповідальність, як і за вбивство чоловіка; „якщо вона була винна", не певне формулювання, яке можна трактувати і як подружню зраду чоловікові, і як будь яку „сваду" — сварку — платилося половину покути[8]). Таким чином чоловік за часи Руської Правди вже не мав права над життям і смертю жінки: в цьому треба бачити вплив церкви. В Руській Правді є лише одна стаття, яка каже про спільну відповідальність цілої родини — і чоловіка і жінки, це стаття про кару за убивство: громада видавала винного „на поток і розграбление" самого убивцю з жінкою і дітьми: себто все майно родини конфіскувалося за провину батька[9]).

Життя жінки на Україні княжої доби не нагадувало ні „теремного життя" жінок Московщини, ні становища жінок в багатьох країнах Західньої Европи доби февдалізму. Жінка в родинному життю була подругою чоловіка, рівноправною йому, а не підвладною слугою. Вона поділяла з чоловіком справи, була дорадчицею в ріжних справах, але вона поділяла з ним і розваги. В „правилах митрополита Івана" згадуються учти, які бояри влаштовували в манастирях, або за межами манастирів, але за участю духовенства: там брали участь і чоловіки і жінки[10]). Церковна устава Ярослава вважає за привід для чоловіка, якщо його жінка без його згоди буде ходити з чужими істи-пити, або ночувати не дома, або ходити по игрищам" днем і вночі і не послухається, якщо чоловік буде повздержувати її. Якщо устава робить наголос на тому, що жінка ходить по игрищах без дозволу чоловіка і це вміняється їй у вину, то природньо — з дозволу може вона ходити сама і на учти, і не ночувати дома і ніхто не має права закидати їй того.

Всі справи, які торкалися родини і взаємовідношень між чоловіком і жінкою належали до церковного суду: а) суперечки з приводу майна; б) коли син або донька б'є батьків; в) коли чоловік краде щось у жінки або жінка у чоловіка; г) коли батьки силою одружать дітей; д) коли жінка б'є чоловіка; е) коли свекор б'є без вини невістку, або девер ятрівку. Так церков, взявши на себе контроль над родинними відношеннями намагалася внести в них пом'ягшення.

Церква вела боротьбу, не дуже успішну, з розлуками і повторними шлюбами, але приклад князівських родин, де розлуки були досить частим явищем, перешкоджали боротьбі з розлуками в боярській верстві. (Д.б.)

---

7) М. Грушевський op. cit. т. III, стор. 385.

8) „Правда Русская", т. II; Коментаторі. Составили: Б. В. Александров, В. Г. Гейман, Г. Е. Кочин, Н. Ф. Лавров, Б. Д. Романов, под. ред. академ. Б. В. Грекова. Академія Наук СССР. 1949. стор. 602; однаково платілі господарю за убитих раба і рабиню. Там же, стор. 606, стор. 319.

9) Там же. „Правда Русска", т. II, стор. 291.

10) М. Грушевський, op. cit. III, стор. 377.

ВІДЗНАЧЕННЯ ЗА ДОВГОЛІТНЮ ПРАЦЮ

Пані С. Ґрещук вручує чека від відділу ім. О. Кобилянської на Інститут П. Могили. Зліва направо: голова Пров. Екзекутиви Союзу, пані Соня Стратійчук, пані С. Ґрещук, ректор. Інститута п. С. Рудей, заступниці голови — Д. Баєр і М. Дорош.

Не часто таке буває, щоб старша віком жінка очолювала жіноче товариство, в якому є велике число молодих жінок. Неодна жінка, втомлена громадською працею, лякається відповідального посту в організації. Та до таких не належить пані Софія Ґрещук, яка 1964 р. була головою відділу Союзу Українок Канади в Саскатуні. Своєю молодечою енергією, живим зацікавленням українським життям і готовістю послужити в громадських справах пані С. Ґрещук дає жінкам гідний приклад до наслідування.

На річних зборах відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні, що відбулися з початком грудня, членки відзначили свою уступившу голову пані Софію Ґрещук за її численні заслуги, давши в її честь $25.00 на журнал „Промінь". Ніякий матеріяльний подарунок не мав би для пані С. Ґрещук такої вартости, як пожертва на журнал „Промінь", яким вона цікавиться і постійно докладає старань його розповсюджувати поміж жіноцтвом. Це жінка високо ідейна, яка цінить друковане слово і розуміє вартість широкого читання. Цим відзначенням членки зраділи, бо ж її постать і довголітня праця в громаді всім добре знана.

Пані С. Ґрещук належить до тих перших членок, що дали почин у сформуванні жіночого товариства ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні, з якого виколисалася 1926 р. всеканадійська перша жіноча організація Союз Українок Канади. Від самих початків пані Ґрещук була активною в праці товариства, виконувала обовязки в різних комітетах і займала такі пости — заступниця голови 1934 р., голова 1946, 1947 і 1964 рр. за її ініціятивою 1928 р. жіноче товариство запровадило щедрування по українських домах. Пані Ґрещук вчила щедрівок та організувала гурти щедрівниць. Ця традиція щедрування ще й досі зберіглася. Крім праці в жіночім товаристві, пані Ґрещук виконує обовязки сестриці вже понад сорок років. В молодших літах вона довгі роки співала в церковному та світському хорах.

До Канади пані С. Ґрещук приїхала молодою 1912 р. з Жовкви. Одружилася з Іваном Ґрещуком і молоде подружжя замешкало на стало в Саскатуні 1917 р. Попри свою ділову працю як власники крамниці, вони обидвоє знаходили час на громадську працю й їх дім був справжнім українським осередком, де часто сходилися провідники обговорювати українські справи та закроювати пляни громадської праці. У тих часах мало було національно свідомих українських родин у Саскатуні. Панство Ґрещуки звертали на себе увагу своїм патріотизмом, жертвенністю на різні загально громадські та

ДВА СУПЕРЕЧНІ ПОГЛЯДИ

У торонтонському „Телеґрамі" Гарольд Моррісон висловив думку, що іміґранти в Канаді повинні забути мову і традиційні звичаї своїх батьків. Він бо ставить під сумнів вартість різномовних етнічних видань, радіопрограм і телевізійних передач. Тут подаємо відповідь Моніки і Германа Людіке, виголошену на їхній „Канадійсько-німецькій радіопрограмі". Цей коментар розпочинається цитатом зі статті Моррісона:

„Космополітичне Торонто є насправді перебільшеною концепцією на тлі твердої дійсности цього балканізованого міста. Треба справді відважної людини і небуденного політика, щоб мати сміливість на будь-якому етнічному зібранні заявити: Ваші батьки залишили свою рідну землю і прибули сюди в нову країну; я думаю, що ви врешті повинні облишити мову предків, їхні звичаї і дивні костюми. На мою думку вони ніяк не збагачують цим канадійського культурного процесу. Навпаки, вони послаблюють його!" А далі в своїй статті п. Моррісон пише: „Не зважаючи на зливу слів про дві головні культури, ще треба доказати вартість двомовної і двокультурної людини. Часто бачимо, що дві культури створюють гостру нетерпимість серед громадян одної країни."

Ці слова не звучать толерантно, правда? Якщо п. Моррісон походив би зі Швайцарії, він взагалі не написав би їх, бо Швайцарія — найкращий приклад на мирне співжиття на двох, а трьох (насправді чотирьох) культурних груп, які зливаються в одне ціле, гармонійне й винятковe. Це одна з причин, чому багаті великобританці посилають своїх дітей на корисні студії у Швайцарії. Цікаво, чи п. Моррісон настільки толерантний, щоб визнати факт, що життя в Торонто за останнє десятиліття збагатилося у різних відношеннях завдяки іміґрантам з різних країн. Я раз мав нагоду сказати дост. Полові Геліерові, теперішньому міністрові оборони, що „Канада зі своїми приблизно 50 етнічними групами, різнорідністю звичаїв та її велитенським потенціялом умінь могла б стати найкращою країною в світі для всякої людини, якщо б Канаду пропаґовано частіше і визнавано щиріше згідно з характеристикою пок. коментатора Джана Колінґвуда Ріда на його програмі „Всі ми канадійці". Це не значить, що ми повинні б мати 50 мов; вистачить дві, як це є тепер. Але чому треба забувати мову прадідів та їхні культурні традиції? Якщо напр. жиди ще досі вчать своїх дітей гебрайської мови по власних школах (це визнаний факт), тоді це може бути прикладом для багатьох інших етнічних та релігійних груп. Людина — власник двох домів звичайно багатша за власника одного дому; не інакше буває з мовами.

Пан Моррісон пише: „Наша канадійська ситуація основно відрізняється від, т. зв. великого суспільства, запляновaного президентом Л. Джансоном, бо США є одномовною країною з одною американською культурою, яка все ще розвивається.

Пан Моррісон, мабуть, забув, що в Нью Йорку вже десятки років існують не-англомовні радіопрограми, а теж появляються іншомовні видання. Ми згідні, що до ввічливости належить передавати етнічну радіопрограму принаймні частинно мовою цієї країни, якщо п. Моррісон мав це на мислі. Саме тому наша радіопрограма передається двома мовами — німецькою і англійською протягом семи років з першого дня існування. Пан Моррісон, автор статті „Не погоджуюся" в „Телеграмі" є із-за чогось упереджений. Незалежно від його походження, він своїм ставленням „ніяк не збагачує канадійського культурного процесу, якщо вільно вжити його власні слова; хіба що хтось хотів би цим способом поширювати нетолерантність.

„К.С."

церковні справи і виявом зрозуміння пекучих потреб українського життя. Вони все були готові допомогти кожній добрій справі. А для українських студентів, що перебували в Саскатуні на студіях, їх дім був гостинним притулком. На свята або інші оказії в домі панства Ґрещуків усе було повно студіюючої молоді з-поза Саскатуну.

Чоловік пані С. Ґрещук упокоївся 1937 р., лишивши завіщання, в якому призначив одну тисячу долярів для Консисторії УГПЦ на видання відповідної книжки. За ці гроші видано „Історію нашої Церкви" В. Липківського. На тодішні часи, коли гроші мали більшу вартість, як тепер, тисяча долярів уважалася княжим даром. Пані Ґрещук далі піддержує громадські справи грішми, хоч сама не є багатою.

Звичайно громадські діячки не отримують признання за свою працю. Нехай цих кілька скромних слів буде висловом подяки пані Софії Ґрещук за її громадську працю.

С. Стечишин.

В. Ніньовський

ДИТИНА-МАЛЯР

(Докінчення з попереднього числа)

Треба зважити, що уява шестилітків не є постійна, вона змінюється як і міняється вік дитини. Діти, буває часто, в яких до шостого року аж „рояться" ідеї, стають ідеями притупленими між дванадцятим а чотирнадцятим роком життя.

Практика виховання підказує, що сила динамічності заінтересувань обмежується в часі переходу з дитинства до віку дозрівання. В цьому часі уява й заінтересування притуплюються. Отже, всяка творча праця, а головно оригінальна, видаються майже неможливими.

В цьому віці слід підглянути та застосувати такі методи, які допомагали б дитині відкрити себе, відчути власну душу, яка живе, відчуває, бачить, реагує на життєві явища чутливо з естетичними познаками. І знова, тут в допомогу приходять ті перші сполуки, перші зав'язки в мозку, які пороблено було до шостого року життя.

Дитині, в часі дозрівання, треба показати велич світа не лиш для практичного життя, але й показати велич рисунку, малюнку та мазків пензля; треба відкрити заслону з очей і зробити ті очі видющими. Це значить призвичаювати дитину не лиш **бачити** очима а й **думати** очима в **змислі малярства.**

Пригадаймо знова Шевченка — 1823 року, 20 серпня, помирає 37-літня мати, залишаючи шестеро сиротів, а в цьому девять-і-півлітнього Тараса. Це хлоп'я, важко пробиваючись крізь злидні, попадає до села Тарасівки, щоб там у дяка-маляра „з твердим наміром потерпіти всі проби, аби хоч крихту навчитися його великого мистецтва" бо цей „великий мистець славився в околиці тим, що малював великомученика Микиту та Івана — Воїна". Шевченко, перед тим малюючи на стінах та парканах, „бачив очима", і слід подивляти десятилітнього хлопчину за його світовідчування — бажання навчитись „думати очима". Тарасові в Тарасівці не пощастило, та опісля, у Варшаві, перші кроки думати очима, показав Франц Лямпі.

Оточення дитини є найкращим джерелом для її мистецького вияву й заспокоєння, бо оточення є більш знане з постійної обсервації та близьке душі й легше для поновного душевного переживання. Оточення дає дитині інспірацію до творчості, бо оточення є головним, не штучно накиненим джерелом тем: родина дитини, гуртки працюючих людей, моторизація, гурт дітей при забаві, городчики, дерева, квіти, будинки, пам'ятники, мости, ріки і т. д. Це теми, на яких дитина концентрує своє заінтересування. Все це може послужити для менших і більших композицій.

Прохід з дитиною лиш для самої обсервації є успішною інспірацією в малюванні. Відтворюючи в хаті з пригадки бачені сцени, допомагає розвивати **зорову** увагу й **пам'ять,** а це має велике значення для творчої уваги, для самокритики власного твору. В праці, дитина сама побачить чого вона добре не доглянула під час проходу, а це заставить її доповнити зусиллям пригадки, або буде спонукою до кращого спостерігання на майбутнє.

І ще одно: діти на рисунку не однаково виявляють те, що бачили. Одні залишають познаку гумору, інші підкреслюють патос, декотрі вплітають нотку гуманності, інші користуються описовою формою, ще інші дбають лише про силу кольору, а є й такі, яким задум і композиція прислонюють усе інше. Все це є добрі явища в творчості й оригінальності при умілому, укритому кермуванні та заохоті.

Головною річчю буде навчити дітей бачити речі, кольори, форми, лінії, світлотіні та в дитячий спосіб проаналізувати.

Так! Але ж не кожна мати чи батько є добірними педагогами в мистецтві. Батькам можна допомогти такими суґестіями: Якщо грошеві видатки дозволяють на поглиблювання любови до справжньої краси, так найкраще посилати дитину на лекції малярства. Коли ж є грошева недостача, то є інша можливість, а це відповідна література в бібліотеках та книгарнях допасована до віку малярських заінтересувань дитини. Перш за все слід придбати альбоми чи картини малюнків нашого Шевченка й інших наших видатних мистців-малярів і, як теж, світових майстрів. Хай дитина це не копіює, але хай приглядається, передумує, оцінює. Хай дитина вчиться бачити не зовнішнім оком, а внутрішнім. Внутрішнє око навчить вирізнювати, порівнювати, настроювати, та творити власні ідея, або, інакше кажучи, підхоплювати усе те, що для мистця найбільше важливе.

Зовнішнє око бачить речі такими, якими вони є, наче фотографічну відбитку. Внутріш-

не око, натомість, узмістовлює, асоціює, шукає причини й зв'язку між поодинокими елементами. За поміччю лінії, форми, кольорів та світлотіні внутрішнє око покликається до процесу мислення, до діяльності уяви та зорових **концептів,** які транспортуються в естетичний вияв.

Артист маляр, поет, композитор, скрипаль, піяніст, скульптор, архітект, письменник, й інші виявляють себе за поміччю субтельності ока чи вуха, а через працю в мізку, дістаючи тут індивідуальну закраску оригінальности, дальшу працю спрямовується на шляхетність рук. Кожен з цієї групи творців культури реагує в специфічний спосіб на оточення реального **світа.**

Делікатні до нюансів ритми й тони в щоденній комунікації — в житті, що легковажуться загалом, є для музика основним джерелом **творчості** музичного мистецтва, для любителів музики джерелом задоволення, а для скрипаля неоціненим звуком голосу скрипки, що перетворюється в тужливий плач чи повну радість, чи безнастанний, непроминальний біль.

Дитина, що духово не підготована послуговуватися лінією, формою, кольором та світлотінями по мистецькому, скоро знеохочується, бо ці чотири головні фактори охоплені законами, які слід не лиш пізнати а й через довшу практику засвоїти. В процесі такої практики не слід очікувати забагато, а слід піддержати волю дитини до себевияву, її почувань та ідей в творчості.

Малювання, це загальне й питоменне явище мистецьких зацікавлень дитини. Вона може ці зацікавлення часто міняти на інші, але по короткому часі знову повертає до малювання, до себевияву. Малювання є природним виявом дитячого віку і цей вияв є один чи не найкращий у стимулюванні і розвиванні творчих осягів дитини. Малювання породжує спонтанність дитячої думки за поміччю **скородіяльності рухів** та **самоконтролі.**

Присвячуючи увагу, а не легковаження, при обдуманій, уважливій, не силою накиненій кермі, дитячі заінтересування можна спрямовувати чи переформлювати на доцільні заінтересування, даючи можливість дитині жити її власним світом, для самовдоволення чи пак **сатисфакції.**

Дитяча сатисфакція може бути двояка: сповнена себевиявом у забаві, як нижче задоволення без виразно означеної цілі, або вище задоволення, чи пак доцільне, якщо забаву використовується як середник для самовияву в малюванні.

Забава, це природний голос душі дитини, або шлях до творчості, до продуктивності, що завершується в задоволенні, чи зуживанні надпродукції енергії в творенні нових мозкових сполук для дальших процесів психіки над **природними** задатками.

Природні задатки — це передумова розвитку здібностей. Природні задатки — це особливості будови мозку людини, це особливості аналізаторів в нервовій системі. При несприятливих умовах найкращі задатки можуть заникнути, а розвій задатків за поміччю діяльності є конечністю в щоденному житті людини.

Наприклад дитина з задатками музикальних здібностей за поміччю сприймального процесу й пізнавання мельодії набуває звичку відтворювати мельодію до точності інтонування. Музикальний задаток через вправу спрямовує дитину до відчуття музикального звуку, до чутливості розпізнавання висоти звуку, до удосконалювання гармонійного слуху, чуття музикального ритму, тощо.

Це, що написали ми коротенько про природні музичні задатки та розвивання, можна вірно віднести до задатків дитини не лиш в малярстві а й інших ділянках мистецтва.

Розпізнання кольорів та кольористичну заправу дитини найкраще розвивати за поміччю її емоційних настроїв. (Емоція, це сильні почуття, настрої душі не без фізичного впливу чи вияву, напр. почуття страху, злости, прикрості, любови, кохання, втіхи. Це теж рід сантіменту, чи пасії; це акт, яким хтось щось відчуває; це теж спосібність бути делікатним, чутливим, бути спосібним до переживань). Духовий відпочинок, радісний підйом, чи надхнення все це побуджує, чи пак спонукує дитину до дії, або підказує їй цю дію закінчити чи перервати. Практика з малими дітьми підказує, що дитина реагує на кольори дуже чуттєво. Жовті кольори мовою дитини означають „світло сонця", червоний кольор — „вогонь", а темно-блакитний кольор — „темну ніч". На ясні кольори дитина реагує екстатично (в стані екстази; нестяму, захвату, в духовому піднесенні; в духовому захопленні до самозабуття), а темні, похмурі кольори викликають пригноблений настрій.

Дитині треба не лиш давати, а й нехотя наклонювати її до забави з кольорами. Хай вона мішає основні кольори (жовтий, червоний і синій), хай експериментує й, обсервуючи свою працю, вона запримітить явища сполуки кольорів основних в другорядні: жовтий + синій =

зелений; червоний + жовтий = оранжевий; синій + червний = фіолетовий, і т. д.

Маючи початкову заправу в кольорах, слід дитині підказувати задум малюнку. Підбираючи малюнок, треба мати на увазі труднощі дитини. Вона повинна усвідомити собі проблему завдання, а ця проблема повинна бути допасована до творчих спромог „молоденького артиста". З такою проблемою він повинен упоратися, не очікуючи допомоги старших. За тяжка тема чи проблема може легко знеохотити молоденького творця.

Українська дитина є щаслива тим, що її батьки походять з нації з високорозвиненим смаком народнього мистецтва різних ділянок: Чудові вишивки, багатство народних строїв, писанки, різьба по дереву, кахлі, кераміка, різдв'яні, новорічні, великодні, купальні звичаї, гагілки, коляди та щедрівки, думи, народні пісні, весільні обряди, страви та печиво Різдва й Великодня, Служба Божа в традиційному обряді віри прадідів, сумні й блискучі часи історії народу, з якого дитина походить, все це животворчі, найкращі джерела, що підказують теми й дають заспокоєння дитині в розвою її мистецьких здібностей.

Що більше! Дитина, користуючись цінностями культури народу, набирає при цьому відчування своєрідної гордості бути приналежною до вітки такої нації.

Українське народне мистецтво якраз багате на лінію, кольор, форму, які в суцільності відтворюють концепти естетичної експресії. Батьки — українці повинні завжди підкреслювати мистецькі вартості рідного мистецтва, як інтеґральну частину процесу творчості, а це допоможе дитині в формуванні її власних мистецьких концептів.

Добірним джерелом, крім домашнього вогнища, що паралельно може підховувати й розвивати мистецькі здібності і патріотичні почування це академії, концерти, й річниці історичних святкувань самою дітворою в українських школах чи всією громадою. Дитина радо захоче вдома зілюструвати виступ хору чи танцювальних груп. Український танець і кольори строїв підказують дитячому „внутрішньому окові" те, що бачило око зовнішнє.

Народна мистецька культура є „євшан зіллям" для молоденької мистецької душі дитини, що в ентузіязмі, емоції та уяві знайде себевияв та заспокоєння.

ЩЕ ОДИН НЕПОМІТНИЙ ЮВІЛЕЙ

Якось наше жіноцтво не вміє підраховувати своїх сил і надбань, і тільки як приходить дата якогось ювілею, ми із здивуванням бачимо, що мали серед нас працівниць, яким давно треба було б віддати шану.

Такий ювілей відбувся недавно в малому містечку штату Ілліной-Сентралія, де друзі і вдячні співпрацівниці зібрались вшанувати Євгенію Тимофіївну Розгін з нагоди її сімдесятиліття.

Пані Євгенія Розгін походить із родини відомого українського діяча православного священика о. Тимофія Туркало, що працював і жив на Поділлю.

Вже замолоду пані Євгенія виявила великі здібності до малярства, і тому батько, по закінченні середньої школи послав її до Художньої школи в Києві, яку вона закінчила напередодні революції сімнадцятого року.

Коли було організовано Українську Академію Мистецтва, пані Євгенія вступила до Академії разом з гуртом своїх товаришів, серед яких були такі пізніше відомі художники, як Іван Падалка, Василь Седляр, Оксана Павленко, що їх пізніше майже всіх „ліквідував" сталінський режим. Вчилась пані Євгенія у проф. Софії Налепинської, дружини відомого творця стінного станкового мистецтва Бойчука, якого також було пізніше ліквідовано, хоч напочатку більшовицький режим ніби патронував його стиль в мистецтві, як прогресивний. Совєтська влада переорганізувала Українську Академію Мистецтва у Художній Інститут, який пані Євгенія закінчила у 1929 році по відділу поліграфічного мистецтва. Одружилась з відомим ученим і громадським діячем, проф. Іваном Розгоном.

Як художник-поліграф працювала в українському ви-ві Книгоспілка, даючи ілюстрації до книжок, обкладинки та взагалі графічне оформлення книжки. На еміграції також ілюструвала окремі твори для „Нових Днів" і „Соняшника", і сама написала кілька споминів і нарисів: про свою матір, про п. Лесю Бень, Оксану та Марію Недужих тощо. Живучи в Детройті, брала участь у життю української православної громади, а тепер разом з чоловіком вибрали собі тихий закуток Сентралії, де, проте, їх однаково знайшли друзі, щоб 26 березня 1965 р. привітати її з семидесятиріччям.

Л. І.

На нивах культурної діяльности

Недавно появилась у пресі вістка, що пан Іван Дікур назначений на заслужений йому пост вищого судді на судову округу північної Альберти. З цієї нагоди вважаємо, що треба подати бодай скромні дані про пані Дікур, бо в кожному досягненні чоловіка, за ним стоїть і допомагає йому його щира й вирозуміла подруга!

Всім нам відома причта з Святого Письма про таланти, які добрий пан роздав своїм слугам; коли прийшов час провірити, що вони з талантами зробили, виявилося, що той хто мав тільки один талант, сховав його, а ті, що мали більше, розвинули їх і принесли користі собі та іншим.

Наша пані Мирося Дікур є щедро обдарована Самим Господом багатьма талантами: вона має чутливу, музичну душу, є здібною скрипалею і співачкою, — за дівочих літ, виступала в різних імпрезах як передова українська скрипаля, а також вела школу гри на скрипку для дітей; заразом, вона посідає неабиякі здібности й хист до провідництва та організаційної праці!

Довгі роки, вона з своїм мужем, адвокатом Іваном Дікуром та трьома синами мешкали в місті Веґревіл. Поза доглядом дому й родини, вона знаходила час брати активну участь у відділі Союзу Українок Канади ім. Святої Ольги, занимаючи такі пости як голова й кореспонденційна секретарка, а також наймолодшої сестриці в церкві. В громадській роботі вона була головою Народного Дому, а за її великі заслуги була наділена почесним головством Округи Веґревил.

Та найбільше причинилась тут пані Дікур у своїй улюбленій ділянці — як диригент церковного й світського хору, яким керувала через 16 років. Не тільки виконувала вона працю без винагородження, але сама постачала й розписувала ноти для співаків. В додатку, вчила українську школу й провадила хор дітей.

За час їхнього побуту в Оттаві, через вісім років (1949-57), як дружина посла Дікура, вона бачила пекучу потребу вияву українського жіноцтва в загально-громадському житті в столиці Канади, й у скорому часі зорганізувала жіноче товариство при Українській Православній Церкві та була його головою. Ввесь час вона працювала в користь церкви й громади та брала участь у хорі. Тут пані Дікур мала змогу й нагоду стрічатися з мистцями, дипломатами,

Пані Мирося Дікур

володарами та найвищими світовими мужами, вітала й гостила много з них у своїому домі; на всіх вона залишала милий спогад і враження шляхетної, інтелігентної українки. Коли посол Іван Дікур був парляментарним дорадником канадійської делегації до Об'єднаних Націй в Нью Йорку, пані Дікур і тут заряджувала різні прийняття й стрічі для делегацій та іноземних дипломатів.

Року 1957 родина Дікурів переїжджає до Едмонтону. Пані Мирося відразу вступає в членство місцевого відділу Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана, а також стає членкою Жіночого Комітету при Інституті Св. Івана. Дирекція Інституту поручила їй редагування книжки 25-літнього Ювілею, що вона виконала бездоганно.

За її діяльність в Союзі Українок Канади, пані Дікур була вибрана до домініяльної управи, коли централя льокувалася в Едмонтоні, два роки була касиркою, а три роки заступницею голови. Року 1963 вона була представницею Союзу на домініяльній конференції Національної Ради Жінок Канади у Бенфф, Алберта.

Вже третій рік вона є членом Дирекції Інституту Св. Івана, а заразом виконує й нелегкі обов'язки голови Жіночого Комітету при Ін-

Лада Горлиця

ШУКАЧІ ВОЛІ

На березі, коло самого моря — скам'яніла група... Їх троє. Наймолодший зі скрипкою, трохи старший з різцем і найстарший — пером та з фоліянтом. Ніхто не знає відколи стоять вони тут. Коло них снують люди: тутешні — байдужі, прибулі з інших країв — зацікавлені... Що ж побачили ці троє різних людей, що аж скам'яніли?..

Сивий кобзар співає думу про них, про трьох братів із країни контрастів, багатства і злиднів, нікчемства й талантів, волелюбства й неволі...

...Брати шукали Волі, вони хотіли схопити образ її у творчі руки, щоб втілити образ Волі у форми сприйнятні людям, бо Воля, як Бог — її людям не можна бачити... А от вони хотіли побачити! Вони бажали вкласти її в симфонію звуків, вони прагнули вирізьбити її з мармуру, мріяли записати її у чарівному слові — спіймати Волю для людей...

Шукали в природі, у книгах, у пам'ятках. Спільно визбирували дрібні деталі, пробували створити з них гармонійне ціле, жагуче боролися за образ її, за химерну може уяву, за вистраждану мрію, але... яка ж вона справді є?

Не могли доконати вірного образу, потопали в дрібницях пізнаного, в суперечностях вишуканого, у сумнівах довершеного.

В надрах землі, знайшли вони незчислені багатства — досить їх було, щоб люди всі мали Волю... І побачили — ті багаства полонили людство і зробили людей рабами скарбів.

Опанували земні і водні простори — це забрало людям половину життя, пігнало на нові шукання, на війни і боротьбу за... рабство.

У досконало зробленій клітці, злетіли у простір високо і от-от вже, здається, за край Волі вхопилися, але... Вернулись на землю, щоб вийти „на волю" із клітки, що робить людину рабом у просторах.

Неволя контрастів — неволя одноманітности — неволя їх сполучення: три кола сплетені взаємно і нерозлучно у нерозривне зачароване коло, а таке коло — символ Вічности.

Змагаючись за волю духа, проти сили, що дух зобов'язує, вони зірвали з розуму свого кайдани обмеженості і потрапили ще в гірші — в обійми диявольські... Та в рідному гурті, вони сильніші за спокуси — відвернулися від гріха, ща стелився перед ними розкішною долиною і поринули в науку, шукаючи волю та істину, а потрапили в хмару неволі нової й не-

---

ституті. За її стараннями Інститут поглиблює своє становище й значення для загалу як осередок культури. З-поміж многих визначних імпрез, що зарядила пані Дікур в користь Інституту, можемо відмітити хоч би дві: виступ хору Богоноса в Джубілі Авдиторії, й передачу посвячення пасок в Інституті минулого Великодня.

До вищезгаданої праці, що пані Дікур виконує в українських установах, вона бере поважну участь в інших організаціях, де гідно представляє українське жіноцтво.

Довгі роки пані Мирося Дікур була активною в Women's and Young Liberals' Association і є діяльною членкою I.O.D.E. В Оттаві була членкою Parliamentary and Senators' Wifes Committee. В цій групі вона цікавилася працею культурного комітету й згодом очолювала його. В часі війни вона щиро присвячувала час для справ Червоного Хреста, а також і для продажі канадійських бондів.

В Едмонтоні вона включилася в працю тих установ, що її найбільше цікавлять: вона є заступницею голови в Організації Ліберялів на Альберту і членом управи Edmonton Art Gallery. Поважну участь бере вона в Національній Раді Жінок і своєчасно була заступницею голови і референткою Arts and Letters, як в управі Провінційної Жіночої Ради, так і в Льокальній Раді. Цього року вона є вибрана головою Льокальної Ради в Едмонтоні.

Коли в 1963 р. Управа Об'єднаних Націй на Альберту зарядила величаву Виставу, в якій брали участь всі організації Едмонтону, пані Дікур очолювала Виконавчий Комітет. Вона є довголітним членом дирекції Edmonton Symphony Society. Вже третій рік є представницею Жіночого Комітету Інституту до Edmonton Allied Arts Council.

Мимо вищезгаданої діяльності, для пані Дікур її родина, її дім є першими понад все інше! Наочне підтвердження цього бачимо в тому, що їх три сини є виховані в українському дусі й беруть участь в громадському житті Едмонтону. Два старші є адвокатами, оба одружені з українками, а молодший йде слідами свого батька й братів. Панство Дікурі також радіють двоєма внуками.

Жіночий Комітет
при Інституті Св. Івана.

правди та вигадки.

І розірвали вони зачароване коло спільною напругою розуму й бажання знайти, і полинули у Всесвіт летючим човном „Неноя". Перепливали водоймища, перелітали безодні і гори, минали міріяди зірок, метеорів — викликали Творця Всесвіту, що його знову визнали на довгому шляху шукань. Викликали, щоб побачити його, а хоч почути й спитати — яка ж вона, та Воля?!

І була сила їхнього спільного бажання така велика, що нарешті при блискавицях у громі почули вони, скорше душами аніж слухом: "Діти нерозважні! Ви хочете бачити те, чого людям не можна бачити, бо, хто побачить — остовпіє!"

„Отче! — скрикнули всі троє враз — ми хочемо **бачити те,** що ціле життя шукали! Дай нам побачити, дай!"

І поніс буревій їхній човен спіралею вгору, і пустив по найвищому видноколі... І побачили вони Всесвіт таким, як ніколи й нікому того не щастило побачити. І побачили вони усі троє, як чотири сторони Світу — правду й неправду, волю й неволю і боротьбу їх одвічну... Спопеліли серця їхні й кров зледеніла в їх жилах від того видовища, а на обличчі відбилося кожному те, що його лиш вразило...

По спіралі, з шаленою швидкістю злетів човен униз, на той беріг, де давно провожали у Всесвіт їх рідні... Човен об землю розбився ущент, а вони, скам'янілі, лишились стояти при морі, як стояли в човні: на обличчі молодшого вираз екстази і радости, у середнього — сувора рішучість, а у третього — журна задума.

Роки й роки розгадували люди — чому?! Що побачили ті, скам'янілі навіки, що під ними написано: „Ті, що шукали побачити Волю". Але й досі ніхто не вгадав!

Кобзар замовк. Ті, що чули відходили, хто не чув ще — надходили і він знову і знову співав. Ось дівчатко озвалось до хлопця: „І нащо вони шукали? — жили б так!" — „Ти дурненька, бо дівчина! — гордовито відказав хлопець. — О, ти розумний — бо хлопець! А за ними ж, мабуть, дуже дітки плакали!"...

Обидвоє допитливо глянули в лице скам'янілим і дітям здалося, що в захопленого скрипаля скотилась перлиста сльоза, по суворім обличчу різьбаря промайнула добра усмішка, а зажурений вид поета засвітився глибокою ніжністю.

Вол. Русальський

СОНЯЧНІ ДЗВОНИ

На дворі золоту осінь мережить бабине літо. Небо по-весняному чисте, кришталево-прозоре. Але зараз тиха і красна пора жовтневого листопаду...

Я прислухаюсь: десь за тюремною стіною гудуть дзвони... Як сонячна пісня — пливуть вони над містом, над корпусами будівель... А моє серце стискає туга і біль...

Осінь.

Перламутрово-сиза паморозь сідає на листях дерев, і легкі, легкі, як снігова пороша, хмаринки несе вітровіння до полум'яного заходу...

Пригадую, що сьогодні субота. Минає тиждень, як я в одиночці. А скільки їх ще попереду!

Сідаю на цементній підлозі, в кутку камери. Тремтю від холоду і мрію про волю. Це єдине, що ще тішить мене, кличе до життя. Та коли дзвони змовкають, я знесилений опускаю голову: спати! Тільки спати! Закриваю очі, але сон не приходить. Сон тікає від мене. А думки полонять і несуть мене у вир тихої, сонячної давнини мого дитинства... А потім розпач, жаль і смуток знову повертають мене до дійсности, і знову я відчуваю страшний біль самоти...

Так проходить ще день, ще ніч, ще тиждень. А мені все ввижаються дзвони... Вони переслідують мене вдень і вночі. Здається, от-от я захлинусь від їх ридання...

На дев'ятий день ранком я прокидаюсь від шуму в коридорі. Брязчать ключі, гримлять важкі, ковані залізом двері, і в камеру, в супроводі знайомого мені, флегматичного дозорця, заходить високий, худий чоловік. На його кістлявих плечах висить накинутий старенький піджак, в руках невеличка валіза.

— Доброго ранку! — вітається він, оглядаючи камеру.

Я стримано відповідаю, але від радости в мене тремтить все тіло. Мені хочеться підійти до цієї невідомої людини, обняти її і поцілувати, але...

Людина сідає біля дверей, кладе поруч валізу і сумно-сумно посміхається:

— Це добре, що я не один. Я вже кілька місяців не розмовляв...

— Кілька місяців? — перепитую я і жахаюсь. Посріблене волосся на його голові, біле, як крейда,, обличчя, тонкі, ніби прозорі, руки, і майже нерухомі пальці — все це наводить на мене жахливе почуття...

— Бачте, молодий чоловіче, я вже п'ятий рік сижу. П'ятий рік не бачу сонця. І це вже увійшло в звичку. Знаєте, коли людина бита раз, вдруге їй легше. Ось так і я: жертва часу...

— Ви, певне, вчитель — запитую я навмання.

— Так, ви відгадали — я вчитель. Колись навіть лікарем був, а от уподобав цю скромну, але благородну професію, бо знаю: нести освіту народові, це все життя нести чесність перед собою...

І коли я хочу щось сказати, він чемно перебиває мене:

— Пробачте... ради знайомства. Мене звуть Андрієм Олександровичем. А прізвище — Сірко. Чудне, правда, прізвище, та для мене воно багато говорить. Прадід мій був славним запорожцем, кошовим отаманом, а я... — він криво, болізно посміхається, — я його трагічний потомок. От і все. Історія змінила світ і людей. І в цьому світі стало задушливо, тісно жити. Адже часи стерли з землі, разом з правдою, все чисте, світле і розумне. Люди стали перед лицем блюзнірства і сваволі... Бо скажіть: що змінилось за триста-чотириста років у Росії? Та нічого, якщо не рахувати тисяч новозбудованих в'язниць і божевілень, мільйони замордованих і розстріляних людей...

Андрій Олександрович замовкає. Дихає важко, здається всім тілом. Обличчя його стає ще бліднішим, ніби виліпленим із крейди.

Я дивлюсь на його зігнуту, знівечену життям, постать — кістляві плечі, втягнуті груди і запалі десь між орбіт, байдужі до всього, очі — і мене огортає невимовний жаль. Та я не в силах чимсь допомогти йому.

— У мене легені струхлявіли, як старий липовий пеньок, — каже він, трохи заспокоївшись. — І серце, шельма, не працює. Бувають хвилини, коли я живу зовсім без його участі...

Ми розмовляємо так довго, майже за північ. Більше говорить, звичайно, Андрій Олександрович. І мені приємно і радісно, що у мене є друг, є з ким відвести душу в розмові.

Але настає час відпочинку і Андрій Олександрович роблено суворо наказує:

— Ну, а тепер уже час-пора й лягати. Годі!

Він важко піднімається, стелить свій піджак в кутку камери і, підігнувши ноги, не роздягаючись, лягає. Я лягаю поруч, тулюсь до його теплих плечей, втягаю голову і так само, як Андрій Олександрович, підгинаю ноги. Мені тепло і приємно. Ми зігріваємо один одного власними тілами, забуваючи навіть про те, що лежимо на холодній цеметній підлозі...

Сон приходить якось раптом, несподівано.

Ранком Андрій Олександрович встає першим і будить мене:

— Вставайте! Чуєте? Вставайте та послухайте, який цікавий приснився мені сон...

Я піднімаюсь. Не давши мені розбуркатись, він захоплено розповідає:

— Сниться мені, що йду я десь степом, житами, до якогось села. А степ широкий, безкраїй. І я не йду, а ніби пливу. Сонце гріє, метелики снують над житами, жайворонки співають, а мені на душі так радісно, як ніколи. Я відчуваю себе господарем простору, бо я на волі. Куди хочу, туди йду, що хочу, те й роблю. І от іду я собі навпростець до села. А село ген-ген бованіє з білою церквицею. І дзвони гудуть, переливаються...

Виходжу на дорогу, а на дорозі стоїть старий-старий дідусь: в нього біла, аж до пояса, борода, біле вбрання, в руці палиця — справжній мудрець.

Зупиняє він мене і каже:

— Вертайсь, сину, туди, звідкіль ідеш... Вперед підеш — біду накличеш, а вернешся — життя збережеш. Тобі ще тридцять років жити...

І дід несподівано зник з перед моїх очей, як привид. А я прокинувся. Страшно мені стало. Лежу оце і думаю: щоб значив отакий сон? Невже... де моя доля? Невже звільнять мене з цього пекла і я, нарешті, знову побачу сонце?

— Сон, дійсно, віщий, — кажу я, і ми довгий час сидимо мовчки. Андрій Олександрович витягає з кишені маленький блокнот, огризок олівця — дивно тільки, як він проніс все це з собою! — і щось довго, зосереджено занотовує... Потім у нього починається приступ: кашель давить його, ламає все тіло, — по впалих, зморшкуватих щоках течуть сльози...

— Проклятий кашель! — лається Андрій Олександрович ніби про себе. — Він забирає в мене всі сили. Так хочеться заснути — і не можна.

До вечора він лежить мовчки. Вночі приступ повторюється. Я сплю мало, і все прислу-

Іван В. Іванишин

Запізно свиснув

Це було літом і в нашій школі на фармах по концерті був танець. Було гаряче і нафтова лямпа „Алладін" коптіла так, що було досить темно. Десь-не-колись котрийсь з вищих хлопців скручував ґніт аж доки нагар не вигорів, а потім ставало знову ясно. Часом ставало так темно, що неможливо було бачити з ким танцювалось, однак цим ніхто не журився. Музика грала, а з танцюристів аж піт лявся.

До місецвого учителя Андрія, приїхав його товариш бурсак Михайло, який докінчував студії на університеті в Саскатуні. Він помагав учителеві з концертом, а тепер забавлявся.

Колись було тяжко за гроші. Шкільні тросте купували для школи лише те, що було найпотрібніше, а на решту, то учителі з дітворою приготовляли всякі імпрези, щоб роздобути гроші на конечні потреби.

Школа під час забави була повна. Старші сиділи на лавках попри стіни і дивилися як молодь забавляється. Часом й їх збирала охота до танцю. Тоді музики грали коломийку, тремболянку, або польку. Один популярний старокраєвий танець був чабан. Молодь радо його вчилась від старших.

Около півночі подавали перекуску і тоді обов'язково був гуртовий спів. Всі співали. Лилась українська пісня по широких степах Саскачевану.

Михайло, мій товариш студент кинув оком, як то кажуть, на одну дівчину — біляву Галю. Така як лялька була. Він майже кожний танець із нею танцював. Одного не міг зробити, а це — вийти з нею і поговорити на самоті. Її мама дуже за нею стежила і не спускала з ока. По кожнім танці Галя мала прийти і сісти коло мами. Раз Михайло і Галя спробували вийти до сіней, та не вдалось. Мати зараз була там.

Присів Михайло коло свого товариша та й каже:

— Слухай Андрію, ти мусиш мені помогти.

— Та як?

— А ось як, я піду з Галею в танець, ти присядь коло її мами і говори, що тобі на язик навинеться. Тримай її при собі, а я вийду з Галею на двір. Та стара сокира ніяк не дасть нам нагоди побути на самоті.

— Ну, а що буде як я вже не зможу її втримати?

— То тоді свиснеш мені через вікно і ми зараз вернемось до середини.

— Добре! Побачимо, що то з того буде.

Присів Андрій коло жінки та почав розмову. Вона говорить, відповідає на питання, але все зиркає де Галя. За якийсь час вона завважила, що Галі і Михайла вже нема в середині. Почала вертітись і помимо всяких Андрієвих зусиль, він таки не міг її вже довше притримати. Раптово вона встала із притиском сказала:

— Перепрашаю, але я мушу подивитись де моя дочка.

Скоро вона лише відійшла Андрій перехилився через відчинене вікно і легенько свиснув. Нім жінка пробилась поміж танцюристів до сіней, то Михайло і Галя вже були там. Зараз після цього, мати забрала Галю і поїхала додому. Вже танець не був більше цікавий для Михайла.

Десь коло четвертої години рано починали розїздитись домів. Дехто боґою, возом або таки на піхоту. Декотрі то навіть мали „форди".

Цікаво було з тими „фордами". Погонич сідав за колесо від керми і рухав „вусами" то вгору то вдолину. Хлопці, на переміну, крутили за корбу з переду аж доки „форд" не пчихнув з два-три рази. Нараз почне торкотати на два циліндри, а як вже йшов на три, то пасажири скоро сідали і авто рушало вперед. Як в'їхали з пів милі, то вже йшло на чотири циліндри (під горб треба було часом тручати). З горба як розженеться, то мчить, що лише в його силі. Хлопці держались за капелюхи, а дівчата за

хаюсь до його нервового дихання...

На третій день ранком, крізь сон, я відчуваю страшний холод. Тіло моє трясеться, ніби в лихоманці. Коли я відкриваю очі — на дворі вже день. Десь за мурами гріє сонце і, як в перші дні, — гудуть дзвони... І мені здається — то сонячні дзвони... На мідних струнах дзвенить сонце, грає промінням, співає і ніжиться в небесній далі...

Я злегка торкаюсь плеча Андрія Олександровича і зауважую, що воно холодне, нерухоме. Уста зімкнуті, а очі закриті — востаннє, назавжди. Тіло його, що зігрівало мене скільки своїм теплом — тепер мертве.

Я виймаю з кишені білу, вишиту волошками хустину — подарунок моєї матері, — накриваю нею обличчя Андрія Олександровича, і підіймаюсь. Ще хвилину стою над ним, потім поволі, як п'яний, іду до дверей...

стяжки „форд" не мав даха (буди).

Хто йшов пішки, то міг чути, як ті „форди" тарахкотіли на всі сторони світа.

На другий день Михайло відїхав, а робота в школі вернулась до нормального стану.

Минуло кілька місяців і дістає Андрій листа від Михайла: „Ой брате Андрію — трохи ти мені запізно свиснув. Буде весілля і будеш мені за дружбу".

В який тиждень перед весіллям приїхав він і оба з Андрієм почали просити рідню на весілля. Зайдуть до хати та й просять: „Просили вас тато й мама і я вас прошу на весілля". Одної неділі раненько вони в'їздили до одного вуйка, то ще від воріт бачили, як якийсь чоловік побіг від дверей поза хату. Їм виглядало, що він був лише в сорочці. По запросинах вони спитали де ґазда. В хаті почали всі реготатись. Виявилось, що вуйна натискала на вуйка, який хотів ще спати, щоб він полагодив попсутий замок від дверей. Він був недобрий за те і воркочучи встав з ліжка і так пішов до дверей. Він вийшов на двір і зачинив двері. Як побачив, що хтось вїздить на подвіря, шарпнув за клямку що відорвалась і він не міг вскочити до хати. Тоді втік до курника, що був недалеко.

Одного вечора, в місті, Михайло попросив Андрія, щоб він відвіз Галиного батька додому, бо вже був добре під охотою, а він з Галею мав приїхати пізніше. Приїхали додому, а там подали вечерю. Господар посадив Андрія за стіл в самий кут і засів його, та й все до нього „дай Боже" та „дай Боже". Андрій почав чутися трохи підхмелений і почав відмовлятись, але той тоді: „Пий, бо б'ю!"

Аж ось нарешті приїхав Михайло і Галя. Андрій каже до них по англійськи, щоб батько не розумів: „Бійтеся Бога! Заберіть мене, бо я вже далі світа не бачу". Ледве впросили старого, щоб пустив бідолаху.

Вийшов Андрій на двір, сів на авто та й поїхав додому, бо на другий день мав ще учити. Їде він і якось трохи крута дорога, але що не було фоси, то якось не зле їхалось, хоч був добре підхмелений. Аж ось треба було виїздити на високий горб. Десь так в половині авто затялось і мотор став. „Форди" ніколи не мали доброї гальми і він почав котитись взад. На долині злетів з дороги у фосу. На щастя тут росли густо молоді лози і авто не перекинулось, але за те задні колеса повисли на лозах так, що не можна було їхати ні взад ні вперед. Подивився він, що нічого не вдіє, ліг на сідачку та й заснув.

Збудився він над ранком і трохи добре змерз, бо було холодно. Добув кишеньковий ножик і почав підтинати лози. Підтинав може так з годину аж зіпрів. Поволі вага авта почала згинати лози і ломити, де були підтяті. Згодом колеса доторкнулись землі і так задом виїхав Андрій аж до такого місця, де можна було виїхати знову на дорогу. Сонце вже підійшло досить високо, нім він приїхав до школи.

Здавалось, що лише ліг і заснув, як ту почала вже дітвора галакти. Ледви перебув той день в школі. Майже спав на очах. Тої днини навіть не було українських лекцій по четвертій. У вечер мав бути коровай чи вінкоплетини в Галинім домі. Андрій такого ще не бачив і постановив там бути.

Перевелись ті старі звичаї. Дуже рідко можна тепер побачити правдиве українське весілля. В цій околиці, ще трималисъ тих звичаїв. Колись весілля тяглось три дні в молодої, а три дні в молодого — не один день, як то тепер буває.

Того вечора чоловіки сиділи в одній кімнаті і гуторили або співали. Ось передають пляшку з горілкою чи вином один другому, до котрого вона прийшла, то той мусів співати коломийку — звичайно один вершик.

В другій кімнаті сиділи коло стола жінки і починали вінкоплетини.

Мама вносила в решеті барвінок і просила жінок: „Прошу вас коровайченьки на роботу". Брала три листочки барвінку і обв'язавши шовковою ниткою, віддавала в руки своїй сестрі або старшій дочці, котра мала вінок починати.

Ця тоді співала:

Ой барвін, барвін, барвінковий він,
Благослови Боже —
Своєму дитяти віночок зачинати.

По цім співали хрещатий барвінку та інші весільні пісні. Як вже сплели вінок, то віддавали мамі, приспівуючи мамі і татові:

Молоденької мама (тато),
Чому не вийдуть до нової світлиці,
І не приступлять до тисового стола.
Чом не відкуплять віночок від жінок?

А далі:

Прошу вас на вінець
Віншую вас вінцем
І хорошим молодцем.

На другий день рано виряжали молоду до шлюбу. Жінки знову співали:

(Докінчення на ст. 18)

PROMIN

Vol. VI, No. 6 ENGLISH SECTION June 1965

MAKING THE MOST OF YOUR LIFE

There is no easy way to make the most of your life. Even if you follow the Hedonists in believing that pleasure is the only good, you have to do some work to make the pleasure possible.

The Canadian way of life has as one of its principles the fact of work. One is expected to contribute economically, socially and culturally.

Having mastered the daily routine of living within this pattern, then we add grace notes and go on to fill our lives with personally rewarding projects. These may be in any of six areas: aesthetic, economic, political, social, religious and philosophical. Some persons are successful in linking three or four in their satisfying lives.

Of what does a full life consist? First of all, it requires that you be awake and active. It requires that you stretch your mind muscles so as to grasp and comprehend much that will not force itself upon you. It requires that you see and appreciate beauty. It requires you to stand on your own feet, measuring up to life's demands, while at the same time you bow in awe of life's unexplained mysteries. This adds up to seeing life steadily and seeing it whole.

Obviously then, there is more to making the most of your life than learning the plod and punctuality books by heart. You need to absorb their precepts into your own individuality, tailored to your environment and your purpose in life.

Here is where mottoes and slogans, auto-suggestion and the association of ideas, principles and standards, come in handy. This *Letter* is an attempt to pull together some of the precepts in capsule form.

As you progress from youth to adulthood you will learn to adjust yourself to the circumstances of your new life so that you fit into the total situation. Insofar as you adapt yourself intelligently, you are master of your fate.

The time has come to grow up, and growing up consists in the main of bringing random impulses under control and co-ordinating hit-or-miss activities. The mature world, whether business, professional or technical, has no use for youths who enter in glorifying infantilism... like a small child crying "look at me!" as he jumps off a six-inch high step.

Do not be afraid of getting wrinkles on your face in the process of developing maturity. There is nothing less interesting than a face on which life has written no story. In the ruins of Pompeii the visitor sees a wall painting of Narcissus, the young man who was so enamoured of himself that he could not tear himself away from a pool that reflected his good looks. He had thrown away his past, he ignored what was going on around him, and he gave no thought to the future. A myth-maker tells us that when Narcissus came to the end, and was being ferried over the River Styx, the River of Death, he passed the time gazing over the side of the boat at his reflection.

One needs a sense of proportion, and to learn to command the self one has to live with. Mind-set, whether on self-gratification or some other love, is a state that prevents your making the most of your life.

About being ambitious

When you are seeking personal fulfilment, that is true ambition. You take into account your talent, your tastes and your hopes, the demands of the business of professional or scientific career you want, and you move toward perfecting your ability to meet them. It is remarkable what may be accomplished by plain, homespun capacities governed by an indomitable purpose and common sense.

What is your real, chief and foremost object in life? The vocation you choose will colour your relations with the world. The act of choosing will give you a miniature plan to stimulate and rouse you, to urge you on to desirable action, and to keep you from false paths.

Self-fulfilment does not always mean reaching a lofty height of perfection. The perfection of a tree on a rocky hillside is judged by this: in its environment of soil and climate and molestation by men and animals, it has done all that could be expected of it. The tree may be poverty-stricken, hunger-pinched, tempest-tortured, and stripped of bark, not at all an ideal tree of its species, but it has prevailed in being the best tree possible under the circumstances.

Ambition to succeed must take account of two things as you enter the world market-place: what have you to offer, and what are you prepared to do to improve the quality of what you offer? During the next thirty years you will sell about seventy thousand hours of your time and energy. What you get for it depends upon a constructive and determined answer to these questions.

How constructive are you? Instead of urging their imagination to produce a high and attainable goal, some people are content to struggle and whine through their days with a dull resentment of what they call their "bad breaks". They are the sort of people who, about to be cast away on a desert island, would select a packing-case full of light novels and cartoon books to keep them company. The constructive person would ask for some blank notebooks and a supply of pencils.

The best in life

A perceptive person discriminates between what the herd approves and what he himself has set his mind upon as being valuable. To such a person most of the pleasures which are run after by mankind are superfluous, or even a trouble and a burden.

Discrimination means to prefer the best. It takes account of what may be, rather than what is. It looks for possibilities. It has learned to scorn mediocrity and things that are shoddy by becoming acquainted with the best. This is easy to do. Whether your interest is in poetry, science or business, there is available to you the opportunity to make yourself familiar with the first-rate of all time.

Everything else in your life is relative to the thing you choose as your measure of success, so let it be nothing small.

When you are striving for money, position, or power, you have many competitors, but when you are developing your own personality so as to get the most out of life you have no outside competition. The chief good you seek is something which is your own, not easily taken from you.

We can add very much to our happiness, said a great German philosopher, by a timely recognition of the simple truth that every man's chief and real existance is in his own skin and not in other people's opinions. We need the courage to be what we are, and to follow the course we have mapped out.

All of this presupposes activity of thought. This is different from gathering scraps of fact or amassing technical detail. It implies the possession of an ideal against which to measure critically the value of things.

A good question to ask once in a while is this: "How close am I to what I should expect to be at this stage?" It brings your thinking to a point. It reminds you that though there is no reason why every man cannot grasp all the happiness of which he is capable, he has to keep reaching.

The search for happiness

Happiness is an individual thing, made up of work, interest, friendships, the pursuit of an ideal, and health.

A man does not have to go around oozing cheerfulness in order to be a happy man. He may be happy in depth, and that sort of happiness ,in the words of Robert Frost, the United States poet, "Will bear some keeping still about." He is enjoying durable satisfactions.

To get the most out of life we need to do our best work, participate in the best sort of leisure activity, and solve our problems in the best way. "Best" in this context means the highest for which our talents equip us. It means more what we put into life than what we loot out of life.

A rich full life cannot be described in terms of money, power and prestige. It cannot be defined as winning notoriety, for glory is only an impassioned name for what is merely our itch to hear ourselves spoken of. John Ruskin, the nineteenth century essayist and lecturer, insisted that to live a full life we must have five qualities similar to those required in good architecture: Unity, the type of divine comprehensiveness; Repose, the type of divine permanence; Symmetry, the type of divine justice; Moderation, the type of government by law, and Infinity, the type of divine incomprehensibility.

There is no place for make-believe in such a life. You are not living through the day to please others or to put on a good show, but to meet your critical self at nightfall. That self takes little account of what the people around you during the day said about you. They are incompetent to judge your compulsions and your purposes, and if your standards are high you need pay no heed to their finicky criticisms.

One thing needed is to avoid the habit of mind in which a man is forever looking for some-

thing against which to defend himself, and to face your future with a positive spirit and a confident posture. You must step resolutely from the cloistered life of home and school into the hurly-burly of the working world. Having given your best thought to where the step will lead you, stride out boldly. When Caesar, with a small force of horse and foot, reached the banks of the River Rubicon, he halted to consider the greatness of his enterprise. Then, having weighed the difficulties against the gains, he said to his staff: "Let the die be cast", and led his army across the Rubicon to become master of Rome.

What is character?

All the precepts looked at so far contribute to the building of character. A person of character is one who hates cruelty, despises softness, and detests those who climb on the shoulders of others. He recognizes the dignity of duty, fairness, sympathy, co-operation, and all the other things that make a decent society possible. He has taste, which is the instinctive and instant preferring of one material object to another without any obvious reason.

These are essential to making the most of life. They imply development of the whole man and the harmonizing of all his parts.

To live a full life you need to score heavily on interests, tapping your energies and your store of qualities through a great variety of outlets. A person who is not wise enough to seek diversity of interests leads a monotonous and thin life, and is subject to the evils of satiety and boredom.

Look around at people who are laggards in business: are they not people who have buried themselves in their immediate occupations? They never give a thought to what they need to know or do so as to ready themselves for the next stage of advancement. They see facts singly or in twos or threes, but their sight becomes blurred and dim when they try to grasp in their rough proportions all the multitude of facts that compose a future situation.

If you are "well-rounded" everything you do will be done with enthusiasm, a sense of values, imaginative thinking, and self-confidence.

Without enthusiasm you are living only half a life, merely "getting by". This most dynamic of human qualities can be pictured as the ideal descended on earth to battle with realities. It is the whole-heartedness that carries you through difficult tasks and routine activities.

Another word for it is "zest", defined by the dictionary as "gusto, something that gives a relish". Having zest means that you are so eager about living that you can hardly wait for morning to get started again. It makes life perpetually fascinating.

Should one of your enthusiasms run into an immovable barrier, call your sense of values to your aid. Here is a chance to test your standards, to put first things first, to give up the lesser good in favour of the greater good. So long as you have not lost the something in your life which is vital to you, continue with your usual zest to do the important things.

Use your imagination

Imaginative thinking is necessary if you are not to be merely a plodder, but you must be able to dream without making dreams your master. Imagination is not a sedative to deaden life, but a force toward a more abundant life. It is the mind's ability to recall past experiences and relate them to new situations in combinations of infinite variety.

Your imagination needs limbering up once in a while. It cannot be ignored for long periods and then called upon in some crisis. The difference between on-going and routine men is simply this: the successful people have kept their imaginations at work. The flash of inspiration is important, without doubt, but the certainty that it will occur can be increased by enlarging the stock of ideas in your mind upon which imagination has a chance to work. The bright idea, the brain-storm, will come if you have been alert in observing, persevering in examining, and constructive in thinking, looking expectantly for a link between something present and something not yet thought of.

Hold your mind's door open to new ideas, all kinds of them. When a new idea enters, it may seem timid and rough hewn, it needs to be encouraged and to have its jagged edges smoothed. It may be only a small idea, but don't despise it. Look back over the past year and you will find that your truly significant ideas started in small way, perhaps just as some new slant on something already in your mind.

The highest, most varied and most lasting pleasures are those of the intellect, toying with ideas and building them into new forms such as no one has seen before.

(To be continued)

Royal Bank of Canada
Monthly Letter

(Зі стор. 14)

Де наша молоденька ходила,
Що її головонька зацвила.
Вона ходила у вишневий сад,
На її головоньку всей цвіт спав.

Молода вклякала перед тата і маму, які благословили образами. Тоді приспівували:

Мама питається, де ти донцю ся збираєш?
Не до суду, мамочко до суду,
Але збираюсь, мамочко, до шлюбу
І більше вам за послуги не буду.

Староста викликав до трьох разів. Просить вас, тату і мамо, ваша донечка, щоб ви благословили її до шлюбу". Всі відказували, „Благослови Боже". Музика починала грати марша і молода виходила з хати. Її кропили свяченою водою і кидали за нею кришками хліба. Хто міг, то їхав до церкви на шлюб.

По шлюбі вернулась весільна дружина до дому. Андрій, як дружба, хрестив двері лозою, а молоді стояли аж доки родичі їх не поблагословили. Андрій стелив полотно від дверей аж до столу. Мама брала один кінець Галиної хустинки в руку і вводила молодять аж за стіл. Починався обід.

Музики увихались на дворі, бо приїжджим гостям треба було грати впроваджального марша. Ато була б велика образа, якби когось оминули.

Не всі могли засісти за один стіл, то був застелений стіл і у другій кімнаті. Гості, нім обідали, перше співали:

А що ж ми були столові, та все ж
ми були тисові,
Сам Христос, сам галилейський
Що постановив стан малженський.
Два соколячки гніздо в'ють,
Наші гостоньки мед, вино пють.
Встаньте, встаньте, підведітися
Наперед Богу поклонітеся.
Господареві і господинці
І кухареві і кухаронці
І всій челядонці.
За хліба поставлення, за пива
доношення,
За добру згоду п'єм горілку як воду.

Тут плескали руками. Мама тоді припрошувала гостей:

Чи мені Бог дав, чи Божая Мати,
В своїй хаті, такі милі гості мати.
Гості мої милі, де я вас подію,
Я вас милі гості в городі посію.
Посію вас гості довкола хати
Буду вас гості медом підливати.
Гості мої любі за тисовим столом
Я вас прошу їсти і пити,
З низеньким поклоном.

По обіді не вставали від столів, аж доки не подякували за поживу оттакою піснею:

Подякуймо пану Богу і чесному столу
І цим господарям, що ми в їхнім дому,
Що вони нас напоїли та й нагодували
І щоб вони в пана Бога Ласку Божу
мали,
Щоб вони не боліли ані не хворіли
Щоб вони у своїм домі припадку
не мали.

Тоді виходили на двір і сідали на лавках розставлених попри хату і розмовляли. Молоді ішли до шпихліра, де музика грала — танцювати.

Під вечір відбувалось даровання. Молодята з дружбами і дружками заходили за стіл. Тоді приступали до стола перше рідня, а потім гості і дарували на нове господарство.

Тут ще не був прийнявся канадійський звичай приносити речі на дарування. Дарували грішми. Приступали до стола, клали гроші на тарілку, дружба підносив чарку горілки або вина і даруючий бажав молодятам здоров'я, щастя і так далі. Коли випивав, то музика грала „віват". Випивши, виливали краплину напитку із чарки назад через плече. Як часом хтось не випив все, то ті, що позаду стояли, не раз були облиті горілкою як дощем.

Ті що стояли з боку звичайно приспівували тим, що перепивали. Родичам і старшим „многая літ", а іншим то звичайно гумористичні пісні. Не раз дісталось старим парубкам, що не були ще не жонаті. По дарованню подавали вечерю і забава тяглась дальше.

Ось так трохи пізніше жінки забирали молоду до одної кімнати, де відбувалась церемонія завивання. Здіймали із неї вельон і весільне убрання. Вона тоді перебиралась. Скінчилось її дівоцтво — тепер вона вже молодиця.

На другий день рано Михайло і Галя збирались відїздити. Тут ще відбулася церемонія викуплення Галиного куфра. Її молодші брати сідали на куфер і не давали, аж доки Михайло не викупив його. Він мусів кидати їм гроші в шапку аж доки вони не дістали певної суми. Тоді всі пили могорич, молодята відїздили і весілля кінчилось.

Андрій був добре перемучений. Здавалось, що як дістанеться додому, то буде спати з тиждень. Сів на авто і потарахкав до своєї хати біля школи.

З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Пані Анна Токарик, голова Союзу Українок Канади, провела дворічну каденцію організації з осідком центральної управи в Гемилтон-Торонто.

Пані Марія Ткачук з Саскатуну, одна з провідних членок Союзу Українок Канади і бувша його голова, гість промовець на з'їзді в Торонто.

★ ★ ★

Головний З'їзд Союзу Українок Канади відбудеться у Торонті, Онтеріо в днях 9, 10 і 11-го липня, 1965 р. в залях Катедри Св. Володимира, 404 Бетирст вулиця.

ПРОГРАМА

Пятниця — 9-го липня

7:00 — 8:00 год. вечора — Реєстрація делегаток і гостей
8:00 — 10:00 — Офіційне відкриття з'їзду Союзу Українок Канади (окрема сесія) — голова Союзу Українок Канади пані Анна Токарик

- Молитва
- Вшанування пам'яті померших членок
- Вибір призидії
- Добір номінаційної та резолюційної комісій
- Читання і одобрення протоколу з минулого з'їзду
- Привіти голов Провінційних Екзекутив
- Привіти голов Торонтонських відділів СУК
- Привіти делегаток

10:00 — Чайне прийняття для всіх присутніх (заходом Пров. Екзекутиви Союзу Українок Східної Канади і цікава мистецька вистава)

Субота — 10-го липня

9:00 — 10:00 год. рано — Офіційне відкриття загального з'їзду СУС

10:00 — ПРОДОВЖЕННЯ ОКРЕМОЇ СЕСІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

10:00 — 11:00 — Дискусії над звітами урядниць Центральної Управи

- Звіт контрольної комісії

11:00 — 12:30 — Окремі наради 1. Провінційних Екзекутив, 2. Голів Відділів, 3. Референток
12:30 — 2:00 — Обід

- Після обіду відзначення й ін.

2:00 — 2:30 — Звіти окремих нарад і дискусії
2:30 — 3:00 — Предложення проекту Союзу Українок Канади для відзначення Сторіччя Канади
3:00 — 4:30 — ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЯ — Збереження рідної мови — др. Г. Янішевська
Молодші відділи СУМК — пані Н. Базюк
Видавництво — пані С. Стечишин
Промінь — пані Н. Когуська
4:30 — 5:00 — Нові Справи
5:00 — 5:30 — Резолюції

- Склад Центральної Управи

7:00 — БЕНКЕТ — На бенкеті промовлятиме від Союзу Українок пані Марія Ткачук з Саскатуну, Саск.

Неділя — 11-го липня

10:00 год. рано — Служба Божа в Катедрі Св. Володимира

- Спільний обід всіх учасників з'їзду
- По обіді відбудеться загальна сесія СУС, на якій будуть промовляти гості, а також голова СУС Т. Гуменюк, голова СУК А. Токарик, ген. провідник СУМК Б. Радиш, голова ТУС і Нар. Домів П. Кіт, від Інститутів др. П. Смильский

7:00 год. вечора — КОНЦЕРТ

Центральна Управа Союзу Українок Канади

До Редакторки журнала „Промінь", Пані Наталі Когуської.

Вельмишановна Пані!

Прочитала Вашу довідку в журналі „Промінь" за березень місяць 1965 р., „З полеміки про „зустрічі" у Вінніпезі".

Ви в цій довідці пишите, що сумніваєтесь чи читачам, Вашого шановного журнала „Промінь", залежить знати Вашу думку про „культурний обмін". Я смію думати, що Ви в цьому помиляєтесь. Так нам дуже залежить знати, яка Ваша думка, щодо „культурного обміну". Особливо до Вашого ставлення прислухаються і приглядаються молоді жінки, які на власній шкірі не перенесли всього страхіття большевицького режиму. Вони кажуть, що коли можуть іти на ці „зустрічі" наші передові люди, наша еліта, то чому не можемо іти ми? А Ви знаєте, що молодь все приймає без застережень, безкритично і все їм подобається.

Ви пишете, що 9 грудня 1964 р. були на зустрічи з культурними діячами з України і задали Катерині Колосовій, провідниці цієї групи, два питання. І на перше Ваше питання Колосова не дала відповіді, а на друге також не було відповіді. Я думаю, що таке поступування К. Колосової, така ігнорація Вас є образлива. Не даючи відповіді на Ваші запитання, вона образила Вас і образила нас всіх, бо вона знала, що Ви не є пересічна громадянка, а є редакторка і громадська діячка, яка репрезентує певну суспільну групу.

Ще хочу Вас запитати, яку приємність і яку користь Ви винесли з цієї „зустрічи з культурними діячами"? Чи надалі Ви уважаєте варто мати такі зустрічі? Чи може то є лише страчений для нас час? Бо приходиться лише слухати те, що вони уважають за відповідне насвітлювати.

Вибачте, що турбую Вас, але дуже б хотіла мати Вашу думку на ці питання.

З пошаною до Вас —

Олександра Палієнко.

Вельмиповажана Пані-

Належу до тих людей, які за увагу відплачують увагою, а за добре слово подякою і щирістю.

У відповідь на Вашого листа скажу лише те, що справу зустрічей обговорили вже зі всіх сторін різні наші часописи. Уважаю, що всяка полеміка по цій лінії наносить більше шкоди, як добра. Серед української спільноти в діяспорі постало розладдя й недобре, щоб воно поглиблювалось. І нам, матерям, громадянкам треба б вносити мир у нашу спільноту. Я шаную Вашу думку. Ваші переконання, але хочу, щоб і мої знайшли те саме.

Для нас, так і для нашої молоді не страшні зустрічі з культурними діячами з України. Ми свідомі того, що наш народ сьогодні не має волі сказати свого слова так, як би ми хотіли і не нам його засуджувати за це. Але страшний для нас отой антаґонізм, нетерпимість і засуджування, що його проявили деякі кола українського громадянства; засуджування тих людей, які від десятків років п'ятнують московський імперіялізм, а зокрема в поневолюванні нашого народу.

З пошаною —

Н. Когуська, ред.

Людмила Скирда

Справедливість

Знеславлювали,
з досвідом знеславлювали...
Здавалось все поглине сіра мряка.

Ми ж монументи
скривджених поставили, —
У свитках, робах і потертих фраках.

Несправедливість.
Скільки їй минало
Планета розривається від болю.

У свитах, робах, фраках
погибали.
А ми рвучкі рушаємо до бою

І важко нам,
і піт чоло туманить,
Бо мало правду відмірять словами.
Ми мусимо
кривду ранить
У нас самих,
у тих, що поміж нами, —
Щоби добром земна заквітла куля

Щоб зникли геть
байдужість і сонливість

І щоб нікому більш
не заманулось
Відважувать по фунтах справедливість.

„Дніпро"

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

КАЛИНКА

КАЗКА

Колись, давно-давно, в одному селі жила привітна й ласкава дівчинка. Звали ту дівчинку Калинкою. Дуже вона любила квіти. Яких тільки квітів не росло у неї попідвіконню! Їх вона попереносила з лісу. Видно, й рослинам була до вподоби ця маленька дівчинка, бо ще жоден кущик, жодне стебельце не зів'яло. Всі люди в селі любили Калинку за її добре та щире серце.

Навесні Калинка, як завжди, пішла в ліс. Нелегко було їй сюди добиратися. Довгий курний шлях пролягав од села до лісу. А обабіч ні деревця, ні кущика. „Дай, — думає Калинка, — посаджу тут щось, нехай росте". Так і зробила. Викопала в гущавині лісу тонісіньке стебельце і посадила край шляху. А щоб прийнялося воно, Калинка аж від своєї хати з криниці воду носила та поливала.

Звеселилося стебельце. Росло воно в гущавині, ніколи не бачило ясного сонечка й водиці на пило доволі. А тут, на привіллі, швидко розрослося у великий крислатий кущ.

Іде якось шляхом подорожній. Стомився, піт витирає. Бачить — рясний кущ. Підійшов ближче. Під кущем трава зеленіє. Польові квіти привітно голівками кивають. Пташечки між віттям радісно щебечуть. Ну як ти не сядеш тут перепочити?

Усміхнувся весело подорожній і сказав:

— Спасибі тим роботящим рукам, що цей кущ посадили, і тому доброму серцю, що його викохало!

Тут увесь кущ немов од сну стрепенувся. Гіллячки напружились, листячко поширшало. Гульк — і враз укрився білим-білим цвітом.

Дивиться перехожий — що ж воно далі буде? Обсипався цвіт, а замість нього ягоди червоні, як намистини, виблискують. І дивно — в кожній ягідці заховане зернятко, схоже на маленьке серце.

Прийшла й Калинка до свого улюбленця і собі здивувалась. Звідки такі зернята? А зелений кущ нахиляється до неї і шепоче:

— Це на згадку про твоє добре серце. А щоб люди тебе не забули, подаруй мені своє ім'я, Калинко.

Відтоді всі так і називають той кущ, ту рослину — калиною.

Г. Демченко

ЧЕРВЕНЬ

Хмари ходять білі-білі,
Неба просинь голуба.
В тополиній заметілі
Червень-місяць виступа.
У теплі, у сяйві тоне,
Лісом, луками пропах.
Він намистечко червоне
Із долоней розсипа.
У садочку пахне м'ята,
Пахнуть ніжно чебреці.
Цвірінчать в річці малята,
Мов веселі горобці.

Г. Гринєнко

ЦУЦИКОВІ ПРИКРОСТІ

Одне цуценя невеличке
Журилось на березі річки:
По-перше, тому, що за шкоду
Женуть його завжди з городу;
По-друге, що в річці не сухо,
Що муха влетіла у вухо,
Що кішка нявчить і дряпа,
Курча не дається в лапи,
Що хазяїна слухатись треба,
Що ковбаси не падають з неба,
І те ще засмучує трішки,
Що люди їздять, а цуцики
[ходять пішки.
Молочка цуценяткові дай-но,
І всі прикрості зникнуть
[негайно.

Ян Бжехва

Світлина учасників сумківського концерту в Лонг Бренч, Онт.

ЛОНҐ БРЕНЧ, ОНТЕРІО СУМКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В неділю 28-го лютого 1965 року вдібувся концерт, що його влаштував молодший відділ СУМК-у при церкві св. Димитрія в Лонґ Бренч.

Союз Українок, відділ ім. Софії Русової, зорганізував вищезгаданий сумківський гурток в осені 1964 року і до сьогодні він начислює 22 членів.

Вперше ця молодь виступала на святі книжки, а відтак спромоглася на свій власний перший концерт.

Концерт відбувся за слідуючою програмою. Вступне слово — О. Вірстюк, „Як славний наш Господь" — молитва Бортянського — дівочий ансамбль, „Бог" — з книги „Світова Епопея" Архиепископа Михаїла — збірна деклямація: Л. Климків, О. Вірстюк, О. Дрозд, Ґ. Шнайдрук, О. Кузьменко, Д. Мануляк, Д. Манзатюк, М. Климків, П. Лукасевич, „Журавлі" — Майбороди — дівочий ансамбль, „Не цвітуть квіти зимою" Д. Могилянки — декл. Л. Климків, „Українська мова" — В. Самійленка — збірна дек.: Н. Сідор, М. Климків, О. Кузьменко, Ґ. Шнайдрук, „Українська думка" — Пресовського — П. Лукасевич — п'яно, І. Леник — скрипка, „Взяв би я бандуру" — народня пісня, „Вірний приятель" — Могилянки. — декл. О. Вірстюк, „В гаю зелененьким" — народня пісня — дівочий ансамбль, „Марічка" — аранжировка Н. Олійника, „Пророк" — Лесі Українки — декл. Л. Мельничук, „Дівчинонька по гриби ходила" — аранжировка Віровки — дівочий ансамбль, „Якби я була зазулев" — народня пісня — О. Вірстюк — спів, О. Кузьменко — піяно, „Веснівка" — Матюка, „Сто вовків" Руданського — декл. В. Козак, О. Дрозд, „Надія" — Лесі Українки — декл. О. Крізель.

Танці під проводом п. Нестора Воронюка. Дівочий ансамбль під керівництвом п. Нестора Олійника. Керівник програми Віктор Козак.

Точкою не непередбаченою в програмі були сумківки — Оля Кузьменко подякувала пані І. Лянґер, референтці молодшого СУМК-у за її працю, а Петруся Лукасевич передала букет червоних рож. Після концертової частини відбулось чайне прийняття заходом Союзу Українок. Вечір проведено в піднесеному і милому настрої. Сумківцям дав він більше охоти й запалу до дальшої праці, а батькам зрозуміння цього, як важним є для молоді бути зорганізованою.

І. Лянґер, секретарка

РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА
Овкборн, Ман.

В суботу 13-го березня відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки улаштував свято Тараса Шевченка в Народнім Домі.

На програму цього свята складалися членки Союзу, старший і молодший відділ СУМК, Всеч. о. і добр. І. Мельник. Програма: „Заповіт" проспівали сумківці з Овкборн і Мензі під проводом пані М. Чвалюк. Вступне слово сказала Ґ. Матієшин, голова відділу СУК, „Учітеся, брати мої" — жіночий хор, деклямація „Тарасова ніч" — Роман Мануляк, гра на гармонії „Хвилі синього Дунаю" — Ґеня Франко, спів „Думи мої" — СУМК: декл. „Тарасові роковини" — Йосиф Сторожук, спів „Було літо" — жіночий хор, декл. „Мово рідна" — Ромко Боклащук і Василько Зюбрак. Реферат — Всеч. о. І. Мельник, дек. „Любов матері" — Орися Сторожук, „Зійшов місяць" — жіночий хор, дек. „Село" — Ґеня Франко, дует „Зелений дубочку" Мирослав і Петруся Маційовські, дек. „Я українка" — Маруся Друль, „Прийди весно" — жіночий хор, декл. „Шевченкові" — Савеля Боклащук, „Реве та стогне" — СУМК, дек. „Було колись в Україні" — Василь Чвалюк, гра на гармонії Давид Слонь: сцена „Малий артист" заходом референтки молодшого відділу СУМК пані Анни Боклащук. Участь взяли: Іван Боклащук, Тарас Друль, Савеля Боклащук, Леся Старенькі, Геня Франко і Давид Слонь. Кінцеве слово сказав голова Народного Дому, п. Антох Слонь.

Ґеня Матієшин.

РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА
Мензі, Ман.

Березня 14-го жіноче товариство, під проводом голови Мірти Друль улаштувало концерт у честь Тараса Шевченка. Програма була як слідує: Вступне слово — „Життя Тараса Шевченка", сказала Савела Друль, деклямація „Шевченко з могили", віддеклямували Богдан і Давид Друль, дек. „Орися ж моя ниво" — Євгенія Пелешок, дек. „Шевченкові" — Левко і Ґлорія Друль, хорова пісня „Реве та стогне" — відспівали сумківці, дек. „Тарасове свято" — від. Левко Друль. Дек. „Рідна мова" — Орися і Меланія Друль. Дек. „Умер Тарас" — Михась Друль. Реферат — Всеч. о. Мельник, дек. „Іван Підкова" — Василь Чвалюк, дек. „Мені однаково" — Михась і Ґеня Пелешок, сольо „Думка" — відспівала Марта Чвалюк, читання „Доля" — Надія Друль, дек. „Як я був малий Тарас" — Володимир Друль, хорова пісня — „Думи мої" відспівали сумківці. Сумківський хор був під проводом пані Михайліни Чвалюк.

Під час річних зборів т-ва, що відбулись 24-го лютого, 1965 р. в домі пані Михаліни Чвалюк, членки вшанували трьох визначних жінок України — Лесю Українку, Ольгу Кобилянську і Ольгу Басарабову.

Голова т-ва, Марта Друль прочитала реферат про Лесю Українку, Михайліна Чвалюк, допис про Ольгу Кобилянську, а Емілія Пелешок про

Ольгу Басараб. Голова сказала „Вчімося працювати та зберігати ті народні ідеї за які вони віддали своє молоде життя.

Емілія Пелешок, секр.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Вінніпеґ, Ман.

З освітньої діяльности

В середу, 24-го лютого, 1965 року, в авдиторії катедральної громади, відділ Союзу у Вінніпегу улаштував академію в честь своєї патронки. Програму відкрила голова культурно-освітнього комітету пані Г. Богонос. Святочну доповідь виголосила пані Марія Зайців. Шановна бесідниця в своїм обширнім слові подала коротку біографію життя поетеси; а більше часу присвятила на її національні ідеї, прагнучи визволення рідного краю з під ворожого ярма. Слідували концертові точки. Пані Г. Гайголовко відспівала дві пісні. Її приграваля на піяно Даруся Романик. Пані Мулик-Луцик прочитала дві поеми з творів Лесі Українки, — „Сторононько моя", і „Поворот". Молодший відділ СУМК ім. І. Данильчука, улаштував інсценізацію. Слідуючі брали участь. Орися Юрківська, Євген Зазеленчук, Савеля Галас, Оленка Кушнір, Євелин Піуш, Павло Ласько, Тамара Попов, скрипаль — Йосиф Богонос, піяністка пані Марія Богонос. Інсценізацію приготовила пані О. Завісляк. Надійна молода піяністка Даруся Романик, відіграла кілька пєс на фортепіяно. Голова відділу, пані А. Павлик, сказала кінцеве слово. Програмою вечора керувала панна Оля Крисюк. Свято закінчилось чайним прийняттям.

Дня 17-го березня, відділ відзначив трьох пань, що вложили 25 літ добродійної праці для Червоного Хреста. Вечерок вдізначення відбувся в катедральній авдиторії. Відзначеними панями були: Михайлина Манастирська, Марія Трач і Анна Бабинець. Похвальне признання одержала теж пані Євдокія Павлюкевич, за виплетення 236 светрів і пані Марія Бучковська. Опріч точки відзначення, промовляла до присутних репрезентантка від Червоного Хреста, пані К. Є. Барнс. Бесідниця говорила про працю добродійної орґанізації в Канаді, і коментувала до висвітлюючої фільми поза межами цієї країни — представляючи працю Червоного Хреста в Мароко і Тунізі".

Гостю бесідницю представила пані К. Левицька. Коротко промовляли Всеч. о. М. Юрківський і Є. Білич. Предсідницею вечора була голова А. Павлик. Того тижня в обох щоденних ґазетах міста Вінніпегу, „Вінніпеґ Фрі Прес", й „Вінніпеґ Трибюн", були поміщені величаві знимки з тих пань, що посвятили себе в протязі чверть століття для добродійної праці Червоного Хреста.

Відбувся 7-го березня весняний концерт спільними силами української школи і садочка в катедральній залі. Цими установами опікується відділ ім. Л. Українки. Всіх кляс нараховується шість, а учнів 115.

Програма свята День Матері відбулись 9-го травня. Щороку цю програму улаштовують учні українських і недільних шкіл, садочка й сумківці. Програма складалась з концертових точок й чайного прийняття.

Підприємства

Відділ відбув 9-го і 10-го квітня весняний базар, передаючи весь прихід Катедрі Пресвятої Тройці. Успіх цього базару признано паням: Ґ. Карпяк, М. Юрків, М. Школьній, А. Григор і К. Романик.

Весняне чайне прийняття відділу відбулось у Вербну неділю, 18-го квітня, Імпрезу відкрила д-р Ірина Любінська. Конвінерками були пані: Галина Богонос і Орися Бугера.

Є. Білич, пресова референтка

РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Летбрідж, Алта.

Дня 26 лютого 1965 р. заходами сестрицтва при УГПЦ св. Тройці влаштовано роковини Лесі Українки. По Богослуженні була відправлена Панахида. Хор в українських строях під керівництвом о. В. Апонюка, відспівав декілька пісень. Сцена була удекорована портретом Лесі Українки, прибраний у вишитий рушник. Змістово і дуже гарно прочитала реферат пані Віра Шварц. Особливо відзначились у концерті виконанням сольо „Місяцю ясний" п. Єв. Чернецька та „Пливе човен" — у виконанні п. Настасії Середи.

Гарно деклямувала п. Марія Тронь і від рідної школи деклямувала Євгенія Бузовська, з великим захопленням пройшов концерт.

Леся Українка дала великі скарби українському народові, покрила його невмирущою славою і память про неї буде вічно жити серед нас.

Після концерту пані Тронь проголосила збірку на закупно творів Лесі Українки, які будуть передані до центральної місцевої бібліотеки в м. Летбридж. Три доляри пересилаємо на прес фонд журнала „Промінь".

Людм. Будзовська

СВЯТО В ПАМЯТЬ СОФІЇ РУСОВОЇ

Кемсек, Саск.

Товариство ім. С. Русової в Кемсек, 28-го березня, відзначило 25 ліття з дня смерти великої патріотки українського народу Софії Русової, яка всі дні свого трудолюбивого життя працювала, страждала і та велика любов до свого народу була для неї тим світлом, що зогрівало її душу та додавало енергії в її нелегкій праці на довгій дорозі її цінного життя.

Святом керувала заст. голови Т. Барабаш. Реферат про життя і творчість С. Русової виголосила добр. К. Бублик. Хор під умілим керівництвом п. І. Франка виконав декілька пісень, потім діти Недільної Школи проспівали пісню „Через балку". Наше товариство з гордістю носить імя славної трудениці нашого поневоленого народу.

З реферату присутні довідалися про велику працю і посвяту, яку виконувала сильна духом Софія Русока.

Святочна програма закінчилася співом „О, Україно", потім членки подали перекусу. Присутні зложили 12 дол. на пресовий фонд „Променя", як невянучий вінок в память С. Русової.

К. Б.

20-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

В грудні 1964 р. вінніпезький відділ Комітету Українок Канади відмічував 20-ліття свого існування та заразом вшанував бувших голів Комітету. Для вшанування своїх довголітніх працівниць, які віддали понад 10 років праці в Комітеті, було влаштовано окрему імпрезу яка відбулась у середу, 7-го квітня 1965 р.

Ця імпреза відбулася в ресторані Гилтона з вечерою та відповідною програмою. Вечерю почато молитвою, що провела новообрана голова, Розалія Кондра. Після вечері, культурно-освітня референтка відділу, Марія Вавриков, керувала програмою. Насамперед відспівано „Де згода в родині". Відтак предсідниця пояснила ціль вечора, склала признання тим особам, які своєю довго-

літньою та щирою працею причинилися до успіхів Комітету в його різнородній діяльности серед українського та канадійського суспільства. На спомин цієї оказії, кожній членці вручено примірник книжки „Патріотизм Анни Йонкер", працяІрени Книш, яку видав вінніпезький відділ Комітету Українок Канади в 1964 р.

Слідуючі пані були вшановані: Анна Бабинець, Михайлина Беднарська, Геновефа Білоус, Франка Боднар, Марія Боянівська, Євгенія Вівчар, Теодора Гаврисишин, Марта Гомик, Ірина Гайовська, Соня Залозецька, Емілія Канчір, Марія Шостюк, Анна Круцик, Параскевія Кузенко, Марія Марко, Єлисавета Медвий, Анастасія Самотюк, Марія Струтинська, Євгенія Ситник, Марія Трач, Ксеня Хам, Євдокія Чіпка, Тетяна Шкреметка, Люба Чайковська та Марія Вавриков.

Теж було вшановано память довголітньої та щирої працівниці, бл. п. Марії Гаврилюк, яка померла у вересні 1964 р. Дочка покійної, Галя Чарна, одержала примірник книжки на памятку за віддану працю матері.

Рішено вислати по примірникові книжки про Анну Йонкер двом членкам, які очолювали Комітет на початках його заснування та які тепер живуть в інших місцевостях Канади, а це, Павліна Ґеник і Анна Тарновецька.

Промовляла Євгенія Ситник, колишня голова та постійна членка домініяльної екзекутиви Комітету. Вона подякувала заслуженим членкам Комітету за їх працю, яку вони виконували без уваги чи вони занимали місця в управі, чи як референтки ріжних ділянок. Вона підкреслила гарний жест теперішної управи Комітету за вшанування цих членок та вручення скромного але цінного подарунку, книжку про одну з піонерок жіночого руху. Пані Ситник підкреслила вагу Комітету Українок Канади, який з'єднав українських жінок без уваги на їх релігійну чи організаційну приналежність щоб спільно працювати для свого народу.

На закінчення пані Кондра піднесла заслуги уступившої голови, Ґеновефи Білоус та за її віддану працю впродовж двох рокві, як голова Комітету, вручено її гравіровану срібну тацу. Пані Білоус закінчила коротеньким словом подяки, та відспівано „На многі літа" всім працівницям на народній ниві. **Д. Г.**

Світлина з святкової сесії 80-ліття жіночого руху в Торонто, Онт.

80-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

21 березня 1965 року, Комітет Українок Канади, відділ Торонто, відзначив 80-ліття народження свідомого феміністичного руху серед українського жіноцтва.

Була уряджена святочна сесія, з доповідями на актуальну тему, а на почесну гостю запрошено з С.Ш.А. сестру Лесі Українки — пані Ізидору Косач-Борисову. Заля була заповнена.

Вступне слово виголосила голова Л. Вертипорох. Наступно вітали Сесію — голова КУК, — д-р Бойко, від УНО — Нестерський і від Українців-Католиків — д-р Кушпета, від УСС-усів сот. М. Девоссер. Зачитано привітання від організацій і окремих осіб.

Слідуючою точкою була доповідь проф. В. Завадської, на тему — „Жіночий рух у світі". В короткій формі прелеґентка подала поняття жіночого руху, як невідемного духового інстинкту жінки. Переглянула цей фактор в історичному аспекті, сягаючи глибокої старовини, узгляднюючи специфічні національні й расові властивості.

Пані М. Вербицька подала історію українського жіночого руху, згадуючи про славне минуле, міцні жіночі постаті, що неухильно трималися поступової лінії. Окреслила ріжнобарвну істоту української жінки, яка в кожному своїому чині, за підставу мала любов до Батьківщини. Княгині, вояки, письменниці і політичні діячки — всі перейшли перед нашими очами в прекрасно поданій доповіді.

Зворушлива і тепла атмосфера створилася, коли промовила пані Ізидора Косач-Борисова. Говорила вона про свою матір — Олену Пчілку і підкреслила надзвичайну любов матері до дітей, яких вона дбайливо виховала. Впливи Михайла Драгоманова, брата Олени Пчілки, відчувалися в її родині і навіть нерідко були дороговказом для нашої геніяльної поетеси — Лесі Українки.

Ентузіястично дякували присутні пані Борисовій за цікаві, досі незнані відомості, до того ж подані в так сердечний спосіб.

Голова — пані Л. Вертипорох доповіла історію і теперішній стан жіночої преси. Переглянула видавництва жіночих журналів — від Наталі Кобринської, через Львів, табори, до теперішнього еміґраційного стану, в Америці, Канаді Австралії та Нової Зеляндії. Можемо з сатисфакцією ствердити, що преса українського жіночої преси. Переглянула видавництПо доповідях подано чай.

В. Завадська, прес. референтка

СПРОСТУВАННЯ

Ніяґара Фалс, Онт.
Відділ Доньки України

У річнім звіті відділу, що був поміщений в ч. 5 з травня зайшли такі похибки: було — Керувала зборами голова пані Леся. Має бути: Провадила зборами пані Лиса. Заст. секретарки — О. Білон — має бути О. Бішоп і в контр. комісії — О. Бішоп. Підпис секретарки має бути Ольга Бішоп. За всі ці неточності відповідальна редакторка журнала Н. Когуська, за що просимо вибачення.

Редакція

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

Членки відділу у Мирнам: Перший ряд зліва направо пані: — К. Марківська, Н. Мельник, П. Романчук, Г. Бойко, К. Шимко, М. Дубельт, С. Дутка, К. Николайчук, Г. Личак, С. Солован, Я. Котишин. Другий ряд — А. Буга, А. Лесик, Т. Кривяк, М. Метрунець, П. Мишенюк, К. Акулинчук, П. Яшейко, М. Бабій, Д. Запаренюк, М. Пугкий. (Бувша голова Л. Яремчук. А. Місенчук, М. Митраш, А. Гейманик. Третий ряд — К. Мельничук, П. Харук, М. Місенчук, С. Марківський, Г. Яремчук, Л. Леонтій, А. Галущак, Л. Ткачук, І. Линковська, Н. Калужняк, А. Котишин, Е. Яремчук, Дж. Яремчук, П. Яремчук, М. Котович.

МИРНАМ, АЛТА.

Відділ ім. Олени Пчілки

Жіноче товариство відбуло 11 місячних зборів і 4 засідань заряду та 1 річні збори. Всі обіжники були читані. Товариство опікується рідною та недільною школою. На свято св Миколая членкині улаштували концерт з шкільними дітьми та дарували їх маленькими даруночками. Тов. улаштувало спільну Різдвяну вечерю, відсвяткувало свято Лесі Українки, концерт на свято Тараса Шевченка. Учителька рідної і недільної школи, разом з дітьми, приготовила маленький концерт на честь всім мамам на свято День Матері. Товариство дбає про прикрасу та чистоту Божого Храму. При товаристві є старші сестриці, які допомагають під час Богослуження. Відслужено Богослуження за членкинь, які відійшли у вічність, Соборну Службу Божу та на День Подяки. Приготовили обіди на такі оказії: Храмове свято, окружний з'їзд ТУС та на День Подяки. Жіноче тов. разом з церковним зарядом влаштувало пирогове пущення і чайне прийняття. Всі ці приходи пішли на церковні видатки. Висилали делегаток на окружний з'їзд Союзу Українок до Ту Гилс. Наш відділ разом працює з церковним зарядом та місцевим парохом. Річні збори нашого відділу відбулися 3-го грудня в залі під церквою.

Заряд т-ва на 1965 р. Мілька Дубелт — голова, Марія Мисанчук — заст. голови, Лілія Ткачук — рек. секр., Катерина Шимко — касієрка, Катерина Неколайчук — заст. секр.

Марія Котович, секр.

МОНТРЕАЛ, КВЕБЕК.

Відділ „Доньки України"

Річні збори відбулись в залі Собору св. Софії 13-го грудня 1964 р. Напочатку і на кінці зборів обидва настоятелі Собору, о. прот. В. Слюзар і Всеч. о. Ф. Легенюк провели молитву.

Діяльність товариства: В протягу року відбулось 12 місячних зборів і пять зарядових. Т-во приготовило пять обідів, дві перекуски, базар з обідами і кілька менших прийнять. Організовано велику розігравку і три менших. Влаштовано весняний чай з показом моди і осінній чай з виступом співачки Галини Адреадіс і гумориста Миколи Понеділка, та вистава картин монтреальських жіночих сил. Була випродаж уживаних речей, на кожних місячних зборах була переведена збірка на зелізний фонд.

Культурно-освітня праця: Заходами культурно-освітнього комітету влаштовано академію Лесі Українки і Ольги Кобилянської. Доповідь про їх творчість прочитала п. Г. Сенишин в програму входила інсценізація „Самсон і Даліла" — і Свято Книжки та вистава і продаж книжок. Добр. М. Легенюк прочитала доповідь про значення книжки.

Були виголошені релігійні доповіді о. прот. В. Слюзара, „Наші обовязки під час Великого Посту" і о. Костюк гість з громади св. Покрови.

Прочитано або виголошено інші: Пан Б. Панчук про складові організації СУС і яку ролю вони грають в К.У.К., пані Г. Сенишин на тему Великодня, Гимн і його творці—доповідь присвячена в століття укр. національного гимну. Пані Т. Жеребецька „Далекими Дорогами" Приходька. Під час з'їзду Східньої Канади СУС на жіночій сесії добр. Л. Слюзар про-

читала доповідь на тему журналу „Промінь" а п. Г. Мельник Дитячі Садки.

Відбувся вечір „Веселий Львів" виступали артисти з Філядельфії, був висвітлений фільм про поборювання недуги рака, відбулись лекції писання писанок і вистава українських ляльок, книжок і вишивок під час з'їзду.

Гостили в себе редакторку „Проміня" пані Наталю Когуську і брали участь в зустрічі з пані Ізидори Косач-Борисової, рідної сестри великої поетеси Лесі Українки. Займались господаркою провінціяльного з'їзду СУС і ювілейним святом 40-ліття священства о. прот. В. Слюзара. Підтримували при кожній нагоді журнал „Промінь".

Репрезентація товариства в інших організаціях. Комітет Українців Канади, Товариство Поборювання Рака, Монтреальська Жіноча Рада, Обєднаних Націй, Провінційна Екзекутива СУК. Відділ СУМК. Недільна школа, відділ „Ганни Барвінок" СУК. Управа Собору св. Софії, православна каплиця при шпиталі Вердон, Червоне Пірце. Піддержували і займались вихованням молоді в СУМК-у і недільній школі. Членки брали участь у збірці на національний фонд К.У.К. Червоне Пірце, на видання Митрополита Іларіона, Симона Петлюру, залишинців у Німеччині. Давали поміч потребуючим, відвідували хворих. Членки учащали регулярно на проби співу церковного і жіночого хорів при Соборі св. Софії, виступали з концертовими точками на академіях, ходили колядувати на собор і колядували на радіових передачах СБС і С.Ф.М.Б. Вислано делегатки на 30-ліття існування жін. т-ва ім. Лесі Українки при Просвіті і на 50-річчя УСС-ів. Придбано дві нові членки.

Фінансовий звіт: Загальний прихід за 1964 р. — $7,323.87, передали на Собор св. Софії — $6,220.00. Інші жертви: на оселю св. Софії, на дитячі книжки до Бразилії, на „Промінь", на курс українознавства, на Фундацію Наталі Кобринської, на організаційний фонд СУК, на свято 40-ліття священства о. прот. В. Слюзаря, на бібліотеку відділу.

Заряд відділу на рік 1965-тий: Дорадча рада — бувші голови, уступаюча голова — А. Ковальчук, голова — Оля Регуш, заступники голови — Г. Мельник, С. Головач, З. Гоменюк, секр. рекордова — Н. Пенюк, секр. кореспонденції — Ц. Савицька, секр. фінансова — В. Цюрко, касієрка — С. Випрук, бібліотекарки — добр. Л. Слюзар, В. Маланчук, А. Панчук, церковний комітет — А. Дмитрак, М. Прокопюк, В. Світуха, культурно-освіт. ком. — добр. М. Легенюк. Г. Сенишин, Зоя Роніш, добр. Л. Слюзар, В. Маланчук, А. Панчук, А. Димитрак. Зелізний фонд — О. Пасека, К. Савіцька, господині — А. Гнатів, Й. Кучер, М. Пушкар, П. Дудник, делегатки до К.У.К. — З. Роніш, Т. Жеребецька, Жіноча Рада — Г. Мельник, Р. Майка, Об'єднані Нації і С. У. М. К. — Г. Мельник, недільна школа і фонд Наталі Кобринської — добр. Л. Слюзар, православна каплиця — А. Колісник, А. Панчук, контрольна комісія — О. Шевчук, М. Якович, М. Сібіоник, відвідувачки хворих — добр. Л. Слюзар, М. Якович, А. Панчук, А. Твердун, М. Маркуш.

Надя Пенюк, секретарка

ГОДСОН БЕЙ, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори жін. т-ва відбулися 10 грудня, 1964 року в Нар. Домі. Збори відкрила голова, Павліна Щербань, Павліна Каленчук провела молитву „Царю Небесний". Предсідницею зборів була пані Михайлина Медвідь, а секр. пані Юлія Малиновська. Слідували звіти заряду і комітетів. Уступаюча голова склала щиру подяку всім членкам за кооперацію.

В протягу року відбулося 10 місячних зборів, одні надзвичайні і річні збори. Місячні збори відбувалися по домах членкинь, при кожних зборах читано обіжник і мали маленьку розігравку, яку приготовляла господиня зборів, також мали збірку з перекуски при зборах.

Товариство приготовило 3 концерти: свято Миколая і дали дарунки дітям. Роковини Тараса Шевченка і День Матері, при помочі учителя пана Тараса Короля. Пан Король виїхав в іншу місцевість, був також диригентом хору. Тепер нашим диригентом є учитель, пан Григорій Лесон.

Членки приготовили храмовий обід, видали 4 весільних вечер, 4 бенкети і дві перекуски чужим місцевим організаціям та помогли видати один поминальний обід. Заходом т-ва улаштували 14 чайних вечорів, а одні святочні сходини присвячені Ользі Кобилянській.

Т-во купило два похоронних вінки для померших. Мали одну розігравку, помалювали і купили речі до кухні, Нар. Дому і також постарали 12 нових столів. Заплатили за половину „форнесу" в церкві, виповнили своє зобовязання на цей рік для Інституту П. Могили, сповнили свій бюджет до централі. До льокального шпитлаю жертвували 75 дол., 25 дол. на „Соняшний купіль" і 10 дол. на „Промінь".

Членки відвідували хворих. Беруть участь в хорі і ходили колядувати.

З 1963 року, осталось в касі — 264.59, приходи в 1964 р. — 2,266.29, розходи в 1964 р. — 2,530.88, в касі осталось — 424.94.

Заряд т-ва: Михайлина Медвідь — голова, Павліна Щербань — заст. голови, Ірина Гоменюк — секр., Юлія Маленовська — касієрка. Контрольна комісія: Катерина Рурак, Катерина Регалюк, Анна Нибозняк, Настя Дутчак. Комітет прийнять: Анна Словська, Катерина Рурак і Павліна Щербань. Шпитальний комітет, господині і сестриці є пані: Євдокія Кулик, Євдокія Стреківська і Павліна Каленчук. Референтка преси: Ірена Гоменюк.

Ірена Гоменюк, секр.

ФЛИН, ФЛОН
Відділ ім. Доньки України

Річні збори відбулися 7-го грудня, 1964 р. в церковній залі. Предсідницею зборів була Агафія Перепелюк, секретаркою, Катерина Сторожук. Членки заряду здали звіти діяльности. Товариство складається з 26 членкинь. За рік відбулось 10 місячних зборів. Приготовлено два обіди, один на Храмове Свято в місяці травні, а другий в осені на 11-ту річницю відкриття церкви. Було три випродажі печива і писанок, що їх членкині писали на вечірках. Два випродажі уживаних речей. Членки мають кожного місяця розігравку й одну річну розігравку. Приготовлено один бенкет. Відсвятквано Свято Державности 22-го січня. Вшановано память, короткою програмою: славної поетки: Лесі Українки, Ольги Басарабової й Олени Теліги. Роковини Тараса Шевченка вшановано концертом, в якому брали участь: діти, мішаний хор, в м. березні ц. р.

Відсвятковано День Матері концертом і продаж'ю квітів, які членки робили. Також маленькою програ-

мою згадано Свято Книжки, в м. жовтні. Товариство брало участь в програмі Ремемберс Дей 11-го листопада. Голова Агафія Перепелюк репрезентувала жін. товариство. Відбулось Листопадове Свято в м. листопаді відповідною програмою.

Комітет відвідування хворих — вислано квіти й інші дарунки членкиням та членам до шпиталю чи в дома. Товариство опікується українською і недільною школою. Учителі рідної школи були: о. Е. Труфин, і Микола Труфин. Учителі недільної школи: Джейн Попадин, Юлія Дзюбинська для менших дітей, а для старших дітей п. Петро Мендро. Постаралі дарунки для всіх дітей в громаді і з нагоди Св. Миколая роздано ці дарунки також і учителями недільної школи. В місяці червні улаштовано пікнік для дітей недільної і рідної шкіл. Для членок і їх чоловіків відбуто Різдвяну забаву з виміною дарунків. Куплено дарунки для голови і добродійки, та нагороди для тих членок, що не пропустили ані одних зборів товариства під час року.

Буджет до Централі С. У. К. сповнили. Жертви зложили такі: на церкву — 62 дол., на парафіяльний дім — 220.45, Марч оф Даймс — 5 дол., Вінок на Ремемберс Дей — 7 дол., Стипендійний фонд — 5 дол., на журнал „Промінь" 16 дол., орг. фонд С.У.К. — 10 дол.

Фінансовий звіт товариства: з року 1963 осталося в касі — 588.70, приходи в 1964-ім році — 996.87, розходи в 1964 році — 679.00, в касі осталося — 892.11.

Катерина Сторожук, секр.

ГРИМЗБІ, ОНТ.
Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори т-ва відбулися 15 грудня 1964 р. в присутности 17 членкинь. По уділенню абсолюторії уступаючому зарядові, предсідницею зборів вибрано п. Стефанію Шпитковську, секретаркою добр. А. Ференсів. Звіт з діяльности відділу подала заст. голови п. С. Шпитковська. За рік відділ відбув 6 зборів, 14 сходин, 6 чайних прийнять, 6 обідів, влаштував своїми силами академію присвячену визначним українським жінкам, брав участь в шевченківському концерті, даючи хорові точки, на запрошення хор виступив в англійському осередку „Комюніти Сентер". Влаштовано вишивані вечерниці та буфет на 2 пікніках. За ініціятивою п. Дяковської, сестриці, одержавши винагороду в сумі 150 дол. за цілорічну працю в церкві, купили нові ризи.

Заряд відділу ім. Кн. Ольги в Ґримзбі. Сидять зліва направо — М. Шпитковська — заст. голови, Т. Дяковська — голова, Л. Білошенко — касієрка; стоять — С. Шпитковська — фін. секрет., О. Гусак — опік. хворих, О. Личак — контр. комісія. Немає на знимці — Ліди Прокоменко — кор. секрет., Софії Дацьків — конт. комісії, С. Кловак — опік. хворих.

З гарним успіхом відбули жінки щедрівку. Задовільно вивязався відділ зі свого зобов'язання пошити українську одежу на ляльку для музею в Торонто. Влаштовувано продаж українського печива, а в часі Великодного посту на сходинах проведено курси писання писанок під управою п. М. Шувери та читання на актуальні теми. Прибутки в грошах було $1,180.89. На голову вибрано п. Т. Дяковську. Нововибраний заряд постановив присвятити більше уваги і часу на сходинах для культурно-освітної праці, що і почав реалізувати від перших своїх сходин.

Ференсів, секр.

ШІГО, САСК.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися 2-го грудня 1964 р. у Народнім Домі. Предсідниця була К. Рудей, секр. — А. Парнета, голова К. Думанська здала звіт діяльности, подякувала членкам і зарядові за кооперацію у минулім році.

За рік відбулося 7 місячних зборів. Т-во сповнило свій буджет до централі Союзу. Членки приготовили храмовий обід, влаштували осінний базар з бінґо і перекускою, жертвували на фонд недуги рака і на Червоний Хрест.

Вислали пачку з поживою до Колегії св. Андрея, пачки з убранням до Саскачеван шпиталю у Норт Бетлфорд.

Приготовляли перекуски, мали 4 бінґо. Постаралі піч до кухні при Народнім Домі. Молодший відділ СУМКівців зорганізували під проводом Всеч. о. Удода. Вислали дві студентки на з'їзд СУМКівців у Саскатуні. Членки — добр. Удод, А. Кучерева, К. Руда і П. Терновецька навчають у народній школі. Т-во разом з недільною школою відсвяткували День Матері концертом, нагородили найстаршу маму квітами.

На свято Андрея недільна школа улаштувала концерт, по нім Т-во приготовило перекуску для дітей. Вилагодили підлогу у залі під церквою коштом 206.50. Вислали картки та квіти хворим у шпиталю, також памятні вінки у спомин померших. Передплачуємо журнал „Промінь".

Фінансовий звіт — з року 1963 осталось у касі 407.65. приходи в 1964 році — 737.09, розходи в 1964 р. — 665.00, в касі осталось — 479.74.

Заряд на 1965 — Ґ. Клевчук — голова, К. Руда — заст. голови, А. Парнета — секретарка, К. Коропатніцька — заст. секр., А. Секні — ка-

сієрка, Ґ. Їжак і К. Руда — від. хворих, пані Спринденатик і пані Стадник — сестриці, К. Думанська і Ф. Мороз — Контрольна комісія, Ф. Мороз — господиня, пані Савчук і К. Коропатніцька.

Анна Парнета, секр.

ВІННІПЕҐ, МАН.

Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулися 2-го лютого 1965 р. в залі при церкві св. Михаїла. Збори відкрила голова тов. пані К. Підлубна, а о. д-р С. Сасс провів молитву. Предсідницею була пані Д. Тарновецька, а секретаркою пані О. Скегар.

Членкині заряду здавали звіти з праці за минулий рік. Тов. відбуло 10 звичайних сходин. Членки приготовили 4 обіди і чайне прийняття, прихід з якого передано на умеблювання кімнати в Колегії св. Андрея. Членкині займалися збиранням річей на весняний, а опісля на осінний базар. Членки займалися подаванням перекуски під час базарів. Відбули випродаж вживаних річей. Заходом товариства зремонтовано кухню у церковній залі. Товариство опікується Рідною Школою при церкві. Силами учнів школи відсвятковано роковини Т. Шевченка, День Матері, св. Миколая. Членкині помагали учням з колядою під час Різдвяних свят.

Побіч льокальних справ членкині брали участь і в ширших ділянках місцевого церковного та народного життя. Помагали під час відкриття Колегії св. Андрея, у святкуванні 150 річниці народження Т. Шевченка, як також у пров. з'їзді СУК у Вінніпегу, брали участь у чайнім прийняттю для Сліпих, що відбулось в міській авдиторії. Тов. подарувало прим. книжки „Укр. Жінка у Хероографії" до міської бібліотеки.

Т-во хоч мале числом, членкині завзято і щиро працюють для добра нашої церкви і нашого народу. Товариство подарувало на місцеву церкву $456.50, на умеблювання кімнати у Колегії 290 дол., на орг. фонд СУК — 25 дол., на прес. фонд „Променя" 10 дол., на прес. фонд „Українського Голосу" 10 дол. і сповняє свої обовязки до пров. екзекутиви Союзу Українок.

Фін. звіт: з року 1963 осталось — 932.67, приходи в 1964 році — 1,483.58, розходи в 1964 р. — 1,487.64, в касі осталось — 858.61.

Заряд т-ва на рік 1965-тий: голова — К. Підлубна, заступниці — 1-ша Д. Тарнавецька, 2-га — Крестанович, рек. секр. — Ольга Скегар, фін. секр. — Марія Кравчук, касієрка — Марія Медведюк, контрольна комісія — В. Ґоряк, М. Чудзик, Д. Шиховська, представниці до КУК — Е. Медвий і Ф. Залізна. Шкільний комітет — В. Ґоряк і Р. Супрун. Ком. підприємств — Е. Андрейчук, М. Чудзик і А. Фотій. Господині — М. Морис і А. Фотій.

Оля Скегар, секретарка

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жін. тов. при церкві св. Ілії в Едмонтоні відбулися 13-го грудня 1964 року. Голова пані Дмитрук відкрила збори. Молитву провів о. О. Фляк. Предсідницею зборів була пані Ю. Федейко, секретаркою пані Н. Гиманик. Далі слідували звіти з цілорічної праці від заряду і голів ріжних комітетів. Касієрка пані К. Ілащук представила фін. звіт: З 1963 р. в касі осталось — 1,739.97, Приходи за 1964 р. — 5,916.70, розходу — 7,284.93, осталось в касі — 371.74.

Заряд т-ва на 1965 рік: голова — С. Дмитрук, 1-ша заст. — М. Шевчук, 2-га заст. — М. Гарасим, 3-тя заст. — Ю. Федейко, рек. секр. — Н. Гиманик, заст. — К. Луців, касієрка — К. Ілащук, голови комітетів — шкільний — В. Купченко, церковний — П. Сірінк, телефонічний — Р. Стечишин, ручних робіт — Вінтоник, базаровий — В. Тащук, бенкетів — М. Єрійчук, господинь — Простибіг, печива — М. Даско, чайний — К. Луців, „Промінь" — Д. Керчак, освітна референтка — Ю. Федейко, рекорд. і кореспонденція української преси — Ю. Федейко, англійської преси — П. Івасюк. Надзірна рада СУМК — М. Гарасим і М. Шевчук. Контрольна комісія — Т. Кобелка, Н. Карбашевська, А. Дукельська

Всеч. о. Фляк подякував уступаючому зарядові за цілорічну роботу і привітав новий заряд, заохочуючи його також до щирої праці.

Голова пров. екзек. на Алберту пані П. Сліпчук і заст. пані Марія Сулима загостили до нас з нагоди наших зборів. Пані Сліпчук коротко промовила до жіноцтва в справі української мови по наших домах, щоб наша молодь розуміла Службу Божу у рідній мові, а не щоб ми мусіли їм перекладати на англійську мову через нашу недбалість.

Збори закінчено відспіванням „Де згода в родині" і жіноцтво подало чай і перекуску.

Ю. Федейко

ЛОНҐ БРЕНЧ, ОНТЕРІО.

Відділ ім. Софії Русової

Річні збори відділу відбулися 14-го грудня 1964 року при церкві св. Димитрія.

Предсідницею була пані Кумпан, секретаркою пані Гриняк.

Збори почато молитвою, яку перевів о. Міненко і однохвилинною мовчанкою.

Відтак слідували звіти членів заряду. Голова подякувала отцю за моральну піддержку, а всім членкам за їх віддану працю.

Протягом року відбулось 11 місячних зборів. Влаштовано Йорданську вечерю, спільне свячене і обід на храмове свято.

Відбулися два літературні вечори: спільне свято Лесі Українки і Ольги Кобилянської та свято книжки.

Зорганізовано молодший відділ СУМК-у, який числить понад 20 членів.

Одна членка відділу вчить в українській, а три в недільній школі.

Заряд на 1965 рік: голова — П. Кумпан, рек. секретарка — Н. Гриняк, кор. секретарка — І. Лянґер, касієрка — Д. Ковач, фін. секретарка — Ю. Гайовська, контрольна комісія: пані Кріль, добр. Міненко і Прокопів.

Фінансовий звіт: з року 1963 осталось — 683.59, прихід в 1964 році — 2,283.46, розхід в 1964 р. — 1,629.97, залишилось в касі — 1,337.08.

Членки стало опікувалися пацієнтами у шпиталі умово-хворих і помагали при перекусках в інституті св. Володимира.

І. Лянґер, кор. секретарка

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТЕРІО

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 10-го грудня в залі під церквою св. Юрія. Членкині заряду і комітети здали звіт праці з успішного року 1964. Відбулося 9 місячних зборів, 3 засідань. Протягом року для Церкви і громади таки допомога була: щотижневе чищення Церкви, участь у коляді, приготовано Святу вечерю і грошеві пожертви з каси відділу на видатки, а при кінці року дали 300

дол. як завдаток на нового огрівача, а до парафіяльної хати на 263 дол., купили завіси на вікна. Купували прикраси для ялинок, квіти до Плащаниці, на престол і для садження біля церкви.

Відділ дає матеріяльну і моральну допомогу українській і недільній школі та відділу СУМК. Матеріяльну поміч дали хворому членові громади і улаштували допомогу і погорілому прихильникові громади. Пожертвували на „Парафіяльний Вісник" 35 дол.

В залі під церквою відбулось свято Соборности і Свято Книжки. Взяли участь в Йорданській вечері і пущенню.

Відділ пожертвував на коляду до Катедри у Вінніпегу і парафії у Рейні Ривер та Йорктоні. Членки відвідували хворих в шпиталі з дарунками, а на Великдень українців в шпиталі і старечім домі з паскою і писанкою. Дало т-во матеріяльну допомогу і різним горожанським організаціям. Приготовило вечерок прийняття відвідин голови Союзу Українок Канади, А. Токарик. Вшанували 25-літних членкинь відділу грамотами, а новоприбулих членкинь з відзнаками „смолоскип". Вислали делегатку п. Стефанія Андрушко на провінціяльний з'їзд до Вінніпегу. Збори відбуваються місячно крім літа.

Членки відділу беруть участь у праці громади як сестриці: печуть проскурки, три є учительками недільної школи, а три при СУМК, членки, що вишивають прикраси до Церкви і дарують вишивки на розігравки.

Фінансовий звіт: осталося в касі 1963 р. — 974.41, прихід в 1964 р. — 1,524.89, розхід в 1964 р. — 1,706.89, осталося в касі на 1965 р. — 792.41.

Заряд т-ва на 1965 р. голова — Анна Койцан, заступ. голови 1-ша — Стефанія Андрушко, заст. голови 2-га — Катерина Ґушуляк, рек. секр. — Анна Буяр, заступ. секретарки — Марія (Ілля) Ґушуляк, фін. секр. — Катерина Зуб, касієрка — Марія (Н) Андрушко. Контрольна комісія — Параска Кіш, Катерина Рогоза, Марія Сохолотюк. **Анна Буяр,** секр.

ПОРТ АЛБЕРН, Б. К.
Відділ ім. св. Княгині Ольги

За різноманітною працею членки нашого відділу і не зоглядились, як проминув цей рік. Діяльність наша розширилась, мабуть тому, що дочекавшись свого приміщення, ми почали господарювати, як у своїй власній хаті!

Перше всього перенесли навчання дітей до залі, бо до цього часу відбувалося в приватнім домі — в пивниці, а потім позвозили посуду з різних місць і поскладали в шафках.

Очевидно, треба було і прибрати нашу залю, з поміччю прийшов нам п. Петро Шахів, який прикрасив її знимками, вікна фіранками і дещо підмалювали. Все це було зв'язане з різними коштами і тому треба було нам подумати, щоб ті кошта покрити.

Для того організували 5 забав, 2 маївки, випродаж уживаних річей, базар, 2 традиційні вечорі перед постом, спільне свячене, храмовий обід.

Сходились ми всі раз на місяць і обговорювали спільно ці справи. На таких зборах, крім біжучих справ, завжди було уділено пару хвилин для зачитання статті з якогось часопису, а в більшости статті п. С. Стечишин з „Українського Голосу", в яких вона порушує дуже актуальні теми, відносно нашої родини і нації.

Спільно з учнями нашої школи вдалося нам відзначити концертами свято Шевченка, День Матері, Свято Книжки і св. Миколая.

Найбільшою подією, яка відбулася в нас минулого року, то були відвідини голови Союзу пані Анни Токарик, яка загостила до нас в місяці жовтні, якраз під час святкування 10-річчя нашої Православної Громади і храмового свята.

В місяці травні ми мали нагоду приймати у себе голову пров. екзекутиви Союзу пані Д. Масцюх і пані Клюкевич, Москаль, Елиняк, які на наше запрошення прибули відзначити наш „День Матері", а п. Елиняк зачитала реферат, присвячений цьому святові. В той самий день відвідали наш відділ і членки Союзу з Ванкуверу — п. Богдан і п. Сироїд з їх родинами, а пан Богдан у вечір перед тим висвітлив фільм, який він сфільмував тут у нашій громаді тому пару років. Тому, що ми тут на острові відірвані в далекий мірі від центру українського життя, ми удержуєм теплі відносини з нашими „сусідами" у Вікторії і п-во С. Моїсюки з їх родиною нераз дали явний доказ цього.

До нашої ближчої співпраці з пров. екзекутивою у Ванкуверi треба зачислити й те, що реф. мистецтва п. О. Кіндрачук провела з нами два вечорі, як інструкторка писання писанок. Її приїзд зацікавив і чужих, бо потім про це згадувалось в місцевій англомовній пресі. Минулого року наш відділ передав уже викінчену в буковинському народньому строї ляльку до музею у Ванкуверi, а також перший раз, в історії нашого відділу, ми брали участь в пров. з'їзді.

Прислужились ми в деякий мірі в компанії на Тривалий Фонд „Променя", а тут на місці допомогли з колядою для Прав. Громади.

Сподіваємось, що досвід цього року стане нам великою поміччю в майбутньому і ми, повні надій на все краще, стаємо на порозі цього нового року. Трудились ми всі, кожна по своїй змозі, але найбільше признання належиться нашій голові — п. Марії Реваковський, за її щирий догляд у всьому і вміле керівництво.

Фінансовий звіт: з 1963 р. осталось в касі — 48.18, доходу за 1964 р. — 584.37, розходу в 1964 р. — 471.70, в касі осталось на 1965 р. — 160.85.

Поважна сума з наших грошей пішла на будівельний фонд нашої церкви і інші видатки, пов'язані з утриманням будинку.

На річних зборах, які відбулися 20. 1. 1965 р. до управи увійшли нові сили. На голову вибрано — Антоніну Костецьку, на секретарку — Дору Реваковську, на касієрку — Анну Ощіпок. Обов'язки господині взяла на себе Зоня Рабідо, а Ольга Заразун дальше передання української програми по радіо.

Розпочинаємо цей новий рік повний надій, що прийде нам в щирій співпраці і закінчиться з добрим успіхом.

О. Никитюкова, секретарка

ВІННІПЕҐ, МАН.
Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори нашого відділу відбулися 10-го грудня, 1964-го року в Соборній авдиторії. Перед зборами відбулась спільна вечеря, на яку прибуло поважне число членок та гостей. На цій вечері почесними гостями були панна Д. Гаврисишин — голова пров. екзекутиви і пані А. Мислявчук — голова Сестрицтва при Соборі св. Покрови. Господинею вечері була пані М. Сеніцька. Вона, як голова відділу, керувала зборами,

секретарювала пані В. Кутна. Діяльність:

Впродовж року відбулось 10 м. зборів та два засідання заряду. Одні з цих засідань відбулись в домі пані М. Сеніцької, коли наш відділ гостив у себе голову Дом. Екзекутиви Союзу пані А. Токарик.

Заходами культурно-освітнього комітету було улаштовано: Свято Лесі Українки, Свято Героїнь і Свято Книжки. Впродовж року були виголошені такі виклади: Про Піст та Св. Таїнства — виголосив Настоятель Собору — о. І. Стус, доповідь на Свято Лесі Українки — пані М. Зайцев, на Свято Героїнь — пані Білич, на Свято Книжки о. Архим. Ґ. Скакальський про свою подорож до Святої Землі.

Д-р В. Зайцев висвітлив фільму про здоровя. Наш відділ започаткував свою власну бібліотеку цінних українських книжок. Наш жіночий хор під проводом пані О. Мельник щедрував на телевізії.

Добродійна праця: Наш відділ зобов'язався виплатити одну кабіну в сумі $1,000.00 на Дитячій Літній Оселі „Веселка" в Ґімлі. На тій же самій оселі, впродовж весни, ми помагали чистити та приготовляти кабіни до літнього вжитку. Кілька членок нашого відділу помагали під час відкриття і закінчення сезону на оселі як також виконували обов'язок виховниць на ній, членки ходили щедрувати на оселю, влаштовували випродаж у ж и в а н и х р е ч е й та бінго в користь Оселі, як також брали активну участь і поза Собором в користь Літньої Оселі. Відділ зарядив доповідь про Добродійну Службу для старших "Age and Opportunity fir Senior citizen", яку виголосила пані Е. Гордий. Членки збирали фонди на Червоний Хрест ("Community Chest"), "March of Dimes" & "Salvation Army". Беремо активну участь в Комітеті Українок Канади, як також даємо допомогу у формі печева і грошей на чайне прийняття заряджене в міській крамниці, даємо печиво і грошову допомогу на чайне приняття для сліпців, кілька членок відділу добровільно допомагають у Старечому Домі. Пані М. Сеніцька зарядила кілька концертів для мешканців Старечого Дому, вона також є представницею до "North Winnipeg Day Center" для старших громадян міста. Ми приготовляємо різдвяні пачки для хворих і потребуючих членів нашої Соборної Громади. Наш відділ належить до Міської Жіночої Ради.

Членки нашого відділу допомагають також Соборному Сестрицтву і приготовленні Храмового Свята в Соборі (на Покрову), як також допомагають у підготовці спільної Святої Вечері та Великоднього спільного свяченого.

Впродовж року, з рамени відділу, відбулись такі підприємства: „Весняний чай" і „Весняний Базар", весняна забава, вистава капелюхів як також чайне прийняття для членок. розігравка українських книжок, та показні лекції — з домашнього господарства і традиційно святочні печива, виріб пасок і виклад про українські великодні звичаї. Вістка про цю виставку була подана на телевізії і в щоденній місцевій пресі.

З нагоди 15-літнього ювілею нашого відділу влаштували вечерю, на якій вшанували заслужених членок відділу, спільно з Шкільним Комітетом відбувся осінній чай, прихід призначено на потреби Рідної Школи. Відділ опікується молоддю при Соборі, яка зорганізована у двох відділах СУМК-у („Тризуб" і „Під-Тризуб"). Т-во гостило студентів з нагоди градуаційного свята соборного СУМК-у обідом. Подібне прийняття було улаштоване під час їхнього осіннього З'їзду в День Українського Студента. За допомогою відділу та Шкільного Комітету при Соборі, зорганізовано дитячу оркестру, як також провадиться курс українських танків для молоді. Кількох членок Відділу навчають в Рідній та Недільній Школах. Т-во робить постійні старання поширювати між членством журнал „Промінь" а голова відділу, пані М. Сеніцька була вибрана референткою до журналу „Промінь" на провінцію Манітобу.

Наш відділ брав участь в провінційному з'їзді минулої осені, вислався на двох делегаток, допомагали у чайнім прийняттю у формі печива, під час з'їзду. Наш відділ виконав свій бюджет до Централі та пожертвував 700 дол. на Собор Св. Покрови, як також других 700 дол. на Іконостас в Соборі. Дальші пожертви були такі: 250 дол. на дитячу літню оселю, 20 дол. на прес. фонд „Променя", 15 дол. організаційний фонд дом. екзекутиви, 5 дол. купили цеголку на будинок КУК, 5 дол. Червоний Хрест, 5 дол. „Коммюнити Чест", 5 дол. різдвяні побажання в журналі „Промінь", 25 дол. Фундацію ім. Наталії Кобринської.

Фінансовий звіт: Осталось в банку з минулого 1963-го року: $609.92, приходи в 1964 р. — 2,597.15, розходи в 1964 р. — 2,638.00, осталось в касі — 568.52.

Заряд т-ва на 1965 рік: голова — М. Сеніцька, заст. голови — С. Керелюк, рекордова секретарка — В. Кутна, фінансова секретарка — Б. Хімюк, кореспонденційні секретарки і преса: англ. мова — Ґ. Подольська, укр. мова — А. Шевель, касієрка — О. Хроль. Комітети. (подаємо лише одну з кожного — ред.) опікунка хворих — К. Боднарчук. телефонічний комітет — п. Бабинчук, відпоручниця до КУК — К. Шат і С. Керелюк, господині — М. Равлюк і Л. Ґрегорі, представниця до Жіночої Ради — М. Палюк, референтка до музею — Ґ. Онуфрійчук, шкільний комітет — М. Зайцев, курс українських танків — Е. Мельник і пані Михайлов, культурно-освітній комітет — Добр. Н. Стус, "United Appeal & Red Cross" — М. Кушнірик, комітет літної оселі — М. Кушнірик, представниця до журналу „Промінь" — С. Пелех.

В. Кутна, секр.

ВИТКОВ, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Звіт діяльности: Мали 5 забав (танців). Робили і продавали пироги на „Кенедієн Рітардет Чілдрен Фонд" придбали $43.80

Робили пирогову вечерю для самих членів і членкинь громади (і родин). Робили 2 пирогових вечер. Продавали Великодне печиво.

На свято Тараса Шевченка. о. Столярчук читав нам реферат, День Матері концерт, мали обід на храм. Мали недільну школу.

Дали 50 дол. до окружної ради для церковної резиденції. Членкині приготовили обід на День Подяки, прощальний обід для отця Столярчука, осінний базар, разом з іншими організаціями, відбули прощальний вечерок для членів п-ва Августина і Ольги Іванусів. Продавали печиво і інше на випродажі у фармера. Заплатили $111.50 за податок Народного Дому.

ТОРОНТО, ОНТ.

Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори жіночого т-ва ім. Княгині Ольги відбулись 14-го грудня 1964 року в церковній залі ім. св. Володимира. Збори відкрила голова т-ва, пані Ніна Козій, привітавши членок та подякувавши за взірцеву співпрацю. Молитву перед зборами провів Митр. о. Д. Фотій.

В минулім році членство нашого відділу жертвенно працювало, особливо для добра своєї Української Православної Церкви. На з'їзді Східної Єпархії Блаженніший Владика Іларіон сказав: „Перед вами, жіноцтво, клоню свою голову". Це для нас жінок велика честь і шана. При нашім відділ існують комітети, які охоплюють усю працю при нашій великій катедральній громаді.

Протягом минулого року наше товариство виконало слідуючу працю: Відбулося 10 місячних і одні річні збори, улаштовано 5 освітніх сходин. З рамени програмового комітету, головою якого була добр. Ольга Вишиван улаштовано відповідними програмама слідуючі свята: роковини Лесі Українки, Свято Героїнь, роковини Івана Франка та Свято Книжки.

Наш відділ дав поважну жертву на Катедру св. Володимира в Торонто, на ріжні національні організації, дитячу оселю Київ, на Інститут св. Володимира в Торонто і поодиноким потребуючим особам.

При нашій Катедрі існує зразкова українська школа, в якій навчається 307 дітей і працює 9 учителів. Директоркою школи є добр. Менодора Фотій. Релігію викладає Митр. о. Д. Фотій. В недільній школі є 400 дітей. Музичну школу веде п. Пасерб, керівником хору є п. Ю. Головко, народних танків п. Воробець. Діти беруть поважну участь в колядах з чого жертви передають на катедру. Шкільні діти і молодь улаштовують концерти, забави та інші імпрези. На курсах українознавства навчалось 67 учнів. Директоркою курсів була пані Одаренко і викладало 6 учителів.

Головою комітету господинь була пані Мудра; заходом т-ва відбулось 11 обідів та 5 чайних прийнять. Головоою базарового комітету була пані Марія Ґужда — базар приніс поважну суму грошей на Катедру. З рамени комітету Суспільної Опіки, за керівництвом пань Доці Телюк і П. Ясінської улаштовано „Теґ-дей", в якім працювало 92 збірщиків, зібрано було на оселю Київ 300 дол. Представницею до Комітету Українок Канади була проф. В. Завадська, головою сестрищь пані А. Друль, „Юнайтед апіл" пані Чатов, відвідування хворих пані Ясінська та пані А. Чулій і комітет повідомлень. Ці комітети охоплювали працю всього нашого членства, виконувало працю з великими успіхами. Збори висловили признання голові та цілому зарядові т-ва за посвяту і труд квітами, а також повітали новообрану голову, пані Анну Євчук.

Заряд т-ва на 1965 рік — пані: А. Євчук — голова, Доця Телюк — 1-ша заст. голови, Д. Гураль — 2-га заст. голови, Марія Фролов — рек. секретарка, Валентина Лавренюк — кор. секретарка, Анна Романко — фінансова секретарка, Михайліна Яніцька — касієрка.

Марія Божик, секретарка

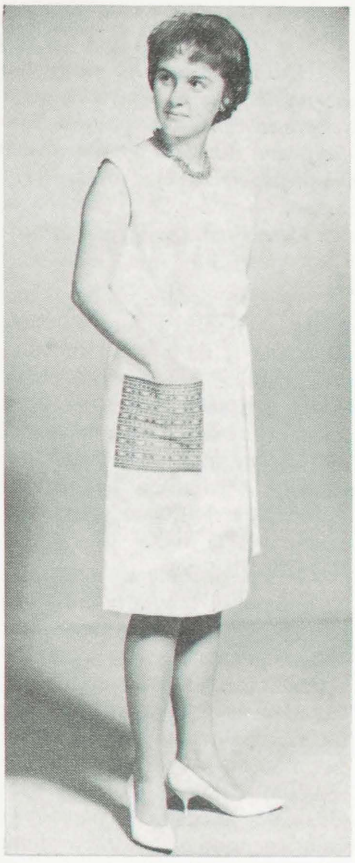

Моделює Доня Івасюк. Суконка з білого полотна. Взір на вишивці яворівський.

Подає Ольга Семчук, реф. мист. Пров. Екзек. в Альберті.

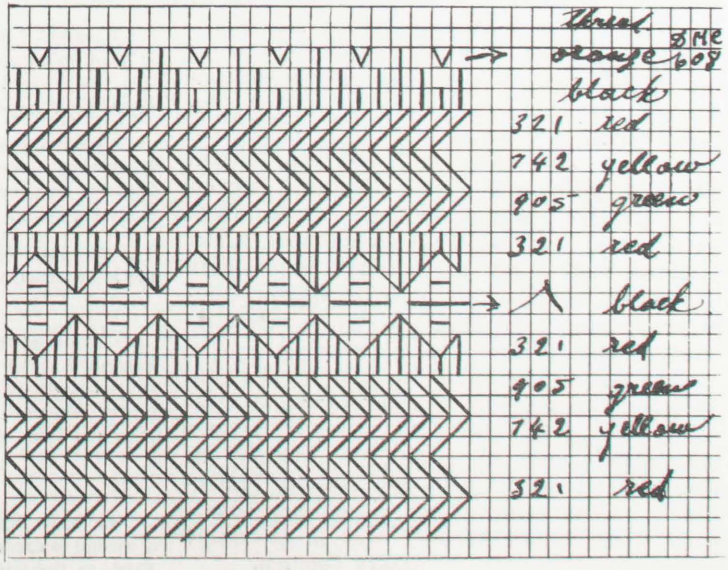

Святкуємо пятиріччя „Променя"

Цю коротку, але цінну своїм змістом статтю надіслала референтка „Променя" пров. екзекутиви Союзу Українок Канади на Саскачеван, пані Ольга Гавриш. Сподіваємось, що інші референтки при пров. екзекутивах заберуть слово, — виявлять більше активної праці в тім ювілейнім році. — Редакція.

**
*

Перед нами 58 число журнала „Промінь" — починаючи від першого числа в січні 1960, а кінчаючи найновішим числом з березня 1965. Отже минає уже пять років від часу, коли наше жіноцтво взялось за поважне діло. Який цікавий повчаючий, різноманітний матеріял! Зібрати ці видання разом і вже маємо поважну книжку. І гордість наповняє серце, що наше жіноцтво спромоглося на таке велике, конечне і благородне діло.

Усі ті особи, які дають такий, так старанно вибраний і приступно намислений матеріял до „Променя", сповняють належно свій народний обов'язок. Честь їм! Але чи ми, матері, — передплатники вповні сповняємо свої обовязки? Нас матерів українок турбує у цей час питання гарячих дебат на тему „дво-культурности" і „много-культурности". Насувається настерливо питання: як же у нас? Чи існує у нас загально досконале знання української мови, чи обзнайомлені ми з історично-культурним надбаннями українського народу; чи плекаємо ми у наших дітей почуття гідности їх походження; чи робимо всі старання, щоб молоде канадійське покоління українського походження мало здоровий і реальний погляд на українські справи?

За все це ми членкині Союзу Укр. Канади вповні відповідальні. І ось „Промінь" приносить нам багато конечного матеріялу. Читаючи його пильно і регулярно ми переконуємося, яка ріжноманітність, краса і життєва доцільність криється у всіх ділянках нашої культури. І постанову плекати все наше рідне, передавати нашим дітям наші національні скарби.

Промінь! — плекаймо цей цвіт української культури, що виростає так пишно на Канадійській землі. Подбаймо, щоб до цього розсадника причинилися усі члени С.У.К. Кожна з нас нехай візьме собі за ціль, ще сьогодні, приєднувати якнайбільше число нових передплатниць. Посвятім якнайбільше часу на цю важну справу!

Ольга Гавриш,
Референтка „Променя"

Дорогій Мамі Піонерці на День Матері

Вже чотири роки, Ти моя Мамо у могилі спочиваєш, але твої слова я все чую.

Учися доню, а Бог тобі поможе я, Мамо, Твою теплу руку чую як Ти мене перший день до школи вела і кожної неділі до церкви брала. Богу молитись учила, і все говорила — учитеся, діти, бо без науки тяжко на світі жити. В память чотиричної смерти моєї Мами Катерини Сакундяк посилаю 5 дол. на ювілейний фонд 5 річчя „Променя".

Анна Полович, Ватсон, Саск.

З нагоди ювілейного року — 5-ліття нашого славного журнала „Промінь" засилаю мій скромний дар в 10 дол. Редакції та іншим співробітникам бажаю кріпкого здоровя та найкращого успіху та щоб журнал виходив хоч два рази у місяць.

Йосипа Чепесюк, Форт Вілліям

Засилаю мою передплату на наступний рік і окремо 5 дол. на ювілейний фонд „Променя" з нагоди його 5-ліття. Разом з тим я вірю, що багато пань з Форт Френсес ще зложать свою жертву з нагоди ювілейного року нашого гарного журнала.

Василина Котик, Форт Френсес, Онт.

З приводу 5-тих роковин улаштоване поминальне Богослуження в память Анастасії Друль в Українській Гр.-Прав. Церкві в Мензі. На обіді присутні зложили на ювіл. фонд „Променя" $18.50. Щира подяка учасникам.

Діти й онуки Покійної, Василь і Юзька Друль, Славко і Мірта

З нагоди 5-ліття журнала „Промінь", складаємо наші щирі побажання. Оцінюючи добрий зміст нашого журнала, ми з гордістю прилучуємось до інших ювілейних жертводавців сумою $25.00.

Членкині нашого відділу сердечно вітають редакторку Наталю Когуську і всіх співробітників журнала та бажають їм доброго здоровя, сили й витривалості надалі продовжувати цю цінну працю.

За відділ ім. Л. Українки у Давфині, Ман.
Марія Андрейчук, голова. Марія Білоус, секр.

Світлої памяті моєї дорогої тети Цилії Кравчук, на невянучий вінок на її свіжу могилу, складаю $10.00 на ювілейний фонд журнала „Промінь". Разом з тим вітаю перше 5-ліття журнала та бажаю йому надалі успішно сповняти свою важливу місію.

Зоня Ситник, Давфин, Ман.

На невянучий вінок в память нашої мами і бабуні, з нагоди ювілейного року журнала „Промінь" складаємо $5.00, та бажаємо йому багато успіхів на майбутнє.

Юстина Мельничук і Надя Боднар, Едмонтон

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Відділ „Домашнього Господарства і приписи веде референтка Домашньої Економіки Союзу, пані Настя Сенів з Едмонтону.

ЯК ОЩАДНО КУПУВАТИ

Подаємо кілька завваг, як практично робити закупи на продукти, защаджуючи цим способом наші видатки.

Насамперед треба зробити спис страв, які плянуємо подавати протягом тижня і коли підете до склепу, то купуйте тільки, що є у вашому списку.

Заки підете до склепу, перегляньте часопис, чи є в котрім з них випродаж по знижених цінах.

Коли купуєте пачки, дивіться на ті, що дають найбільше за ваші гроші.

Купувати свіжі овочі й ярину тоді, коли вони в сезоні, бо тоді вони найдешевші. Коли ж бажаєте споживати певні продукти поза сезоном, тоді купуйте їх в замороженим, а бо консервованих бляшанках; напр. свіжий горох в лушпині дуже дорогий — в осені дешевий.

Залишки з вечері можна зужити слідуючого дня на зупу, або зробити „кесерол" на полуденок слідуючого дня.

Купувати дешевші кусники мяса, які потребують довшого варення, однак вони мають таку саму поживну вартість, як і дорожчі кусники. Мясо, що потребує довше часу на варення, не потребує спеціяльного догляду.

Вишукати кілька приписів, з яких можна з дешевого мяса приготовити смачні страви і на гостинні прийняття.

Подаємо кілька назв мясива, якого потрібно переважно ½ на особу: „окстейл", „шорт рибс", волові нирки", мелене волове або свиняче мясо, волова печінка, свинячі ноги, куряче мясо. Кожна з вище названих мясив можна вживати і на тушкування.

Зелена ярина

З весною появляється все більше ярини в склепах, а також і овочі. Можна купувати ріжнородну салату, а також шпинат і капусту, які якраз надаються на свіжі зелені салати. Поки взятись за приготовання салати, треба запамятати слідуюче: зелена ярина має бути суха і холодна, зеленої салати ніколи не краяти ножем, але подробити її в пальцях. Коли до салати хочемо додати помідори, то краще дати їх наверх, як прикрасу, бо коли вимішати з присмаками, вони водяніють. Коли листя салати сухе, то її вдасться добре вимішати з приправою, бо вона вчепиться листочків, коли листки ярини мокрі, то приправа спливає на дно миски. Салату з приправами треба дуже легко вимішувати.

Салата з шпинату

4 ложки масла або маргарини, 2 ложки покраяної зеленої цибулі, 2 ложки муки, ½ ложечки соли, 1 горня води, 2 ложки цитринового соку, 1 ложка заправленого хрону, ½ ложечки „вустер сосу", 2 на твердо зварених яєць, 1 ф. свіжого шпинату.

Шпинат сполоскати в кількох водах зараз по тім як одержите зі склепу і дати до холодільника. Перед приготуванням салати, шпинат поломити на невеличкі куснички. Смажити цибульку в маслі одну хвилину і сюди додати муку та сіль, додати воду, цитриновий сік, хрін, і вустер сос, варити мішаючи, аж закипить. Покраяти одно на твердо зварене яйце і додати до сосу. Вилити сос поверх приготовленого шпинату, друге яйце покраяти на кружелці і прикрасити салату, посипати паприкою. Вистачить на 6 осіб.

Шинка з журавлиним (cranberry) сосом

2 фунти 1½ целево грубо вкроєної звареної шинки, ½ гор. жовтого цукру, 2 ложки крохмалю, трошки гвоздиків, соли, 1½ горнятка журавлиного соку, ½ горнятка родзинків.

Наколоти кілька гвоздиків у мясо і поставити в бляшанці в піч на ½ години. **Сос:** змішати цукор, сіль, гвоздики і крохмаль разом, додати сік з овочів і родзинки, варити, мішаючи аж з гусне, поляти мясо частиною сосу і пекти ще 20 хвилин, решта сосу подати на стіл.

Пай з вишнями і рубарбаром

1 ф. рубарбару покраяного на півцалеві куснички (яких 4 горнят), 1 бляшанка червоних вишень на пай, 1¼ горнятка цукру, ¼ горнятка тепійока, 5 крапель червоної закраски до страв. Приготовити тісто на пай.

Змішати рубарбар, вишні, цукор, тепійока і червону закраску. Хай постоїть все 15 хвилин. Виложити паївку тістом, наверх дати приготовану з черешень і рубарбару масу, верх покрити тістом порізаним в подовгасті паски і переплетеним, яких пів цаля один від одного. Пекти з тем. 400° від 40 до 50 хвилин. Подавати на стіл як теплий.

Торт з суниць

1 невеличкий — жовтий, або білий кейк, 2 пачки желятини, ½ горнятка цукру, 1 горнятко помаранчевого соку, 4 горнят суниць вимитих і почищених, 2 горнят густої сметанки до вибивання. Кейк спекти і вихолодити, (можна купити готовий), розвести желятину з цукром і помаранчевим соком в пательні, дати на гарячу плиту, щоб желятина розтопилася, захолодити, має виглядати, як нерозбитий білок. 12 цілих суниць відложити на прикрасу. Решта суниць покраяти.

Вбити сметанку на густо, до неї додати желятину, відтак покраяні суниці. Перекроїти кейк горизонтально, щоб було 4 рівних кружки, переложити сметаною з суницями, також на верх дати вбиту сметану і прикрасити цілими суницями, захолодити і подавати на стіл.

Капусняк

1 ф. квасної капусти, ½ ф. свинячих ребер, 3 платки солонини (бейкон), 1 цибуля, 1 ложка муки. Капусту сполоскати в гарячій воді, щоб не була заквасна і дещо перекроїти, щоб не були довгі капустяні волокна. Залити окропом і дати ребра. Варити одну годину. Покроїти солонину на дрібну кісточку, вкинути дрібно посічену цибулю, підсмажити на ясний кольор, додати муку і зробити запражку. Розвести водою, розварити і вляти до капусняку. Хай закипить. Подавати на стіл замість супу.

P 90
SAMYCIA MRS S
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA
JAN 66

ДОГЛЯД КИЛИМІВ

У модерних домах покривають підлогу фабричними килимами переважно мякого світлого кольору. Такі килими бувають коштовні і потребують відповідного догляду. Тижневе чищення пилососом уважається обов'язковим, щоб бруд не осідався поміж ворсою.

Якщо на килимі є плями, їх треба негайно доглянути, ще поки вони свіжі. Найкраще витерти пляму мокрою шматкою і закінчити сухою. Коли це не помагає, можна приготовити такий розчин: — 1 ложечка плинного мила (детерджєнту), 1 ложечка білого оцту, 1 кварта теплої води. Змивати пляму легким потиском і закінчити сухою шматкою. Пляма може мати в своїм ґрунті товщ з масла, яєць, мяса і п. В такому випадку найкраще користуватися комерційним препаратом до усування плям з одягу. Сьогодні на ринку є плинний препарат спеціяльно призначений до чищення килимів. Добре мати його в хаті на потребу. При чищенні водою вважати, щоб ніколи не намочувати килима великою площиною, а тільки зосередитися на саму пляму і за кожним разом витерати місце на сухо.

Припалені цигаркою плями на килимі завдають немало горя. Тут вже треба вдатися до фахівця, бо це робота делікатна і вимагає направи.

Світлого кольору килими, що так заволоділи модою, швидко занечищуються. Пилососом не вдається їх відчистити. Вони потребують ґрунтовного періодичного чищення, бодай раз у рік. Хто може дозволити собі на видаток, найкраще вдатися з такою справою до фахівця. Неодні господині самі чистять килими з повним успіхом, вживаючи прилад і плин марки Бісел, що тепер на ринку продається для тієї потреби.

Деякі килими зроблені з дорогої вовни і мають по собі мінливі площини наче оксамит. Ці площини бувають в однім місці світліші, в другім темніші, роблячи враження наче килим не односталого кольору, або наче заплямлений. Ніяке чищення цьому зарадити не може. Це не є хиба килима, а радше ознака його високої якости. Часом можна скерувати ворсу в таких площинах у протилежний напрям пилососом.

Якщо заходить потреба пересунути меблі з одного місця на інше для оживлення кімнати і ніжки мебля зтиснули западину в килимі, цьому можна зарадити. Покласти на западину мокру шматку, а поверх неї тримати гаряче прасувальне заліско. Ворса підніметься.

Часом на килимі знаходяться вистаючі грубі волокна. Їх не слід витягати, а треба ножицями відтяти. Нові килими легко звільнюють зайві волокна. Цим не треба лякатися, бо це нормальне з кожним новим фабричним килимом.

Н. Сенів

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Замовлення разом з грішми висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

Ви можете набути в нас книжку

„УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ"

Марії Пастернакової

Є це рідкісна книжка про танцювальне мистецтво. Познайомтесь з культурою танцю, його прадавньою історією, його етапами, народніми танцями, клясичнимм балетом і мистецьким модерним танцем, пізнайте сучасних українських балерин, що здобувають місце, хоч і на чужих сценах, але з українським імям, балетах.

Книжка здобула широкий відгомін у пресі, поважне число прихильних рецензій були поміщені в різних часописах і журналах. Видання дуже гарне, на добрім папері, багато ілюстрована. Стор. 215.

Ціна $3.00 з пересилкою.

Замовлення слати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.